

## บทที่ 4

### บริบทของเกาะกระและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

#### สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติในพื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง

ประเทศไทย มีพื้นที่ เป็นแนวชายฝั่งทะเลติดกับทะเล 2 ด้าน คือด้านฝั่งตะวันออก เป็นทะเลอ่าวไทย และด้านฝั่งตะวันตก เป็นทะเลอันดามัน มีชายฝั่งทะเลรวมกันยาวประมาณ 1,500 ไมล์ทะเล มีพื้นที่ในทะเลรวมแล้วมากกว่า 300,000 ตารางกิโลเมตร มีจังหวัดชายทะเลจำนวน 23 จังหวัด จากสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย อ่าวไทยจะมีลักษณะเว้าเข้าไปใน ลักษณะคล้ายถุง ส่วนที่เป็นคล้ายกันถุงมีรูปร่างคล้ายอักษร “ก” ปากอ่าวหรือปากถุงคือบริเวณจังหวัดปัตตานีกับปลายแหลมกามาของประเทศเวียดนาม ซึ่งมีระยะทางห่างกันเพียง 200 ไมล์ทะเล พื้นที่ทะเลด้านอ่าวไทย เป็นปากทางออกสู่ทะเลจีนใต้ โอบล้อมโดยผืนแผ่นดินจากปลายแหลมญวน เข้าสู่ชายฝั่งภาคตะวันออกของไทย โอบโค้งลงไปถึงเมืองโกตาบารูของมาเลเซีย มีความกว้างประมาณ 300 ไมล์ทะเล (วัดจากชายฝั่งด้านตะวันตกของอ่าวไทยถึงปลายแหลมมาลาญ) มีเนื้อที่ประมาณ 98,800 ตารางไมล์ทะเล โดยอ่าวไทยแบ่งเป็นสองตอน คือ อ่าวไทยตอนบนและอ่าวไทยตอนล่าง นอกจากประเทศไทยแล้วยังมีประเทศอื่นอีก 3 ประเทศ ที่มีอาณาเขตติดต่อกับอ่าวไทย ได้แก่ มาเลเซีย กัมพูชา และเวียดนาม (เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือ หมายเลข 8008, 2546:1)

ลักษณะสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของพื้นที่อ่าวไทยตอนบน ทางด้านทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดกับของประเทศกัมพูชา ส่วนพื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ มีอาณาเขตติดกับน่านน้ำของประเทศเวียดนาม และทะเลจีนใต้ ส่วนทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ มีอาณาเขตทางทะเลติดกับน่านน้ำของประเทศมาเลเซีย และน่านน้ำของประเทศอินโดนีเซีย ทะเลอ่าวไทย มีความลึกของน้ำทะเลเฉลี่ย 150 ฟุต จุดที่ลึกที่สุดอยู่ประมาณกลางอ่าวไทย และค่อย ๆ ตื้นขึ้นตามความลาดชันของขอบฝั่งทะเล ไม่มีน่านน้ำส่วนใดที่ติดต่อกับทะเลหลวง นอกจากนี้ทะเลอ่าวไทย ยังถูกห้อมล้อมจากน่านน้ำของประเทศต่าง ๆ ถึง 2 ชั้น คือ น่านน้ำชั้นในถูกห้อมล้อมจากน่านน้ำกัมพูชา เวียดนาม และมาเลเซีย ส่วนชั้นนอกถูกห้อมล้อมจากน่านน้ำของประเทศจีน อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ พื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง ตั้งแต่ชายฝั่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี ลงมายังจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสงขลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส จนถึงเขตแดนทางทะเลของประเทศมาเลเซีย พื้นที่บริเวณชายฝั่งจะมีสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ทะเลเป็น

ระยะ ๆ นอกฝั่งมีเกาะบ้างเล็กน้อย และมีแท่นผลิตก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นแหล่งผลิตพลังงานสำคัญ และเป็นผลประโยชน์ของชาติทางทะเลของบริษัทเชพรอน ออฟชอร์ จำกัด ตั้งเรียงรายอยู่ทางทิศตะวันออก และทิศตะวันออกเฉียงใต้ ของเกาะสมุย และมีแท่นผลิตก๊าซธรรมชาติโครงการบงกช ของบริษัท การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (สำรวจและผลิต) ตั้งอยู่นอกชายฝั่งทางทิศตะวันออกของจังหวัด สงขลา เป็นจำนวนนับร้อยแท่นฯ

## บริบทเบื้องต้นของเกาะกระ

### 1. ความเป็นมา

เกาะกระ เป็นเกาะในทะเลอ่าวไทย ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก อำเภอ ปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีบันทึกเกี่ยวกับ รัชกาลที่ 5 ได้เสด็จประพาสเกาะกระ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2443 ดังนี้ “วันที่ 22 พฤษภาคม เวลาเช้า 2 โมงเศษ เห็นเขาหลวงเมืองนครศรีธรรมราช ฝั่งตะวันตก ครั้นเวลาเช้า 5 โมงถึงเกาะกระ ประจวบเวลาสงบคลื่นลม จึงโปรดฯ ให้ทอดเรือพระที่นั่ง แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นประพาสที่เกาะกระนี้ เกาะนี้อยู่ตรงเมืองนครศรีธรรมราช แต่อยู่ห่างฝั่งยิ่งกว่าเกาะทั้งปวงในแถบหัวเมืองเหล่านี้ เวลาคลื่นลมขึ้นยากยิ่งนัก จึงยังมิได้เสด็จประพาส มาแต่ก่อน มีเกาะใหญ่เกาะหนึ่ง เกาะเล็กสองเกาะ ที่เกาะใหญ่มีพวกแขกตานีมาตั้งหาฟองजारเม็ดอยู่ หลายคน เพราะเป็นที่มืดजारเม็ดชุมขึ้นเล่นน้ำเห็นปลานไป ไม่กลัวคนเหมือนดำजारเม็ดที่อื่น เพราะ มิใครจะมีเรือไปมา ทรงจารึกอักษรพระบรมนามาภิไธยโดยย่อ จ.ป.ร. เลข 119 ที่หน้าผา หมายถึงปีที่เสด็จ พระราชดำเนินมายังเกาะนี้เป็นครั้งที่ 1 และทรงฉายพระรูป เสร็จแล้วเสด็จกลับเรือพระที่นั่งเวลาบ่ายโมง 35 นาที ออกเรือพระที่นั่งต่อมา”

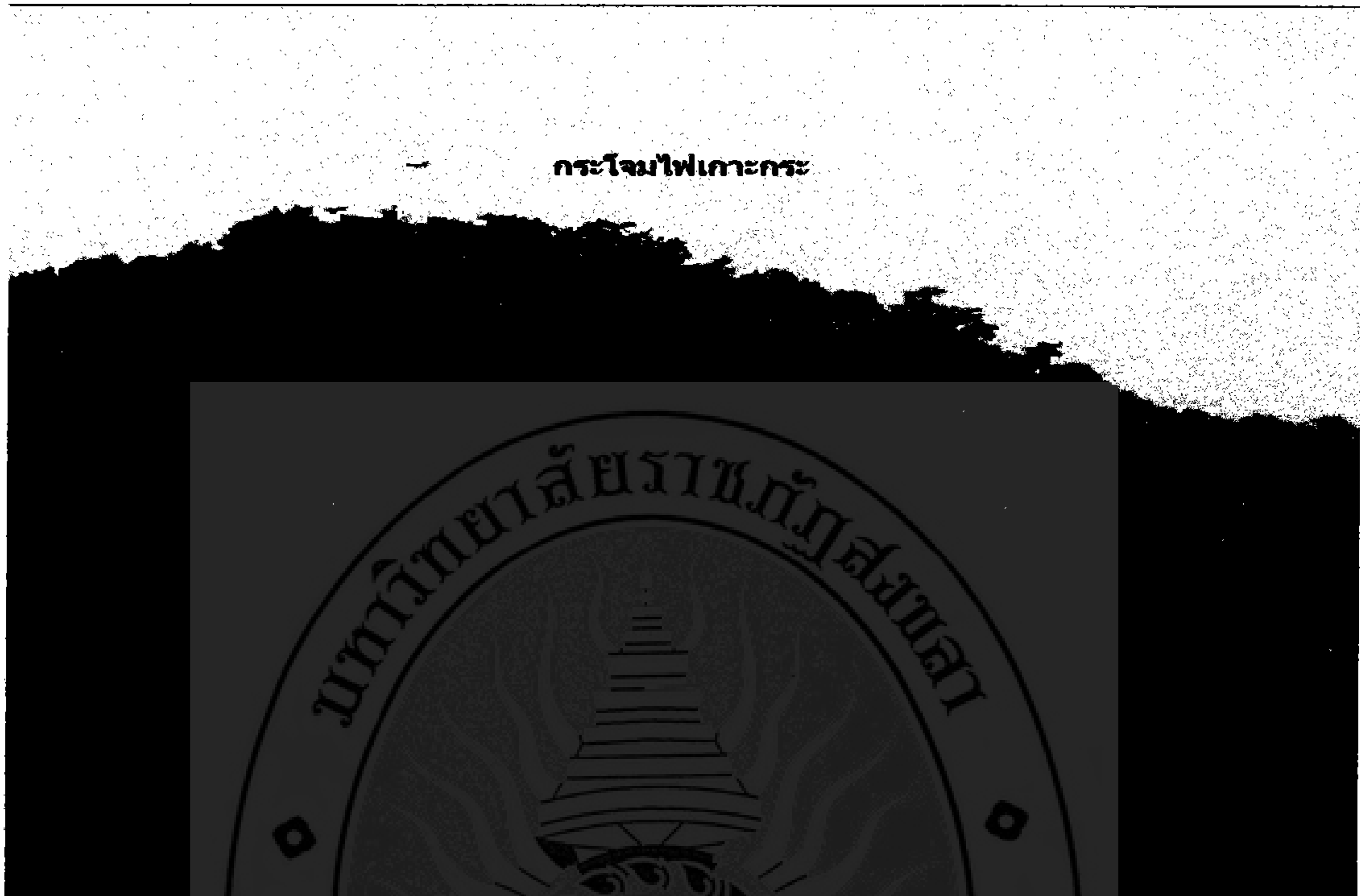
ในปี พ.ศ. 2498 นายน้อย อุปรมัย ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เสนอรัฐบาล สมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม ให้บรรจุชื่อเกาะกระไว้ในแผนที่ประเทศไทย และเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2516 นายน้อย อุปรมัย และคณะได้ไปปักแผ่นศิลาจารึกไว้เป็นการแสดงอธิปไตยของไทยให้ปรากฏ หลังจากนั้นเมื่อตำรวจนำ สุลกากร และทหารเรือออกไปตรวจเยี่ยมเป็นครั้งคราว

เกาะกระนี้ เป็นที่รู้จักของชาวประมงพื้นบ้านจังหวัดนครศรีธรรมราชมานาน ที่เกาะนี้ เต่าทะเลมาวางไข่มิได้ขาด พื้นที่เกาะกระไร้ประโยชน์ไม่สามารถทำมาหากินอะไรได้ แต่เหมาะสำหรับ ใช้หลบคลื่นลมของชาวประมง และทำให้ผู้คนรู้จักเกาะกระอีกครั้งเมื่อคราวยุคเวียคนามแตก เรือชาวญวน



อพยพมาอาศัยหลบภัยที่นี่... (องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำฝั่งตะวันออก, อ้างถึงในหนังสือที่ว่า การ  
อำเภอปากน้ำ ที่ นศ. 57/3420 : 2522)

เกาะกระในปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยได้ขึ้นทะเบียนให้เป็นของกระทรวงกลาโหม เมื่อ  
4 ก.ค. 2518 เป็นที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียน ที่ นศ.1160 แขนงที่ดินหมายเลข 5223001 โดย  
กองทัพเรือเป็นหน่วยรับผิดชอบในการดูแลเกาะกระ (กรมส่งกำลังบำรุงทหารเรือ:2518) โดยกองทัพเรือ  
ได้มอบหมายให้ฐานทัพเรือสงขลาเป็นหน่วยปกครองดูแลที่ดิน และในเวลาต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2547  
กองทัพเรือได้มอบหมายให้ กองเรือภาคที่ 2 กองเรือยุทธการ ซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนชลลัทสน์ ตำบลบ่อยาง  
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นหน่วยปกครองดูแลที่ดินแทนฐานทัพเรือสงขลา โดยกรมอุทกศาสตร์  
กองทัพเรือ ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินพื้นที่เกาะกระ เพื่อเป็นที่ตั้งกระโจมไฟ สำหรับเป็นเครื่องหมายใน  
การเดินทางเรือ ผ่านเข้า - ออกในทะเลน่านน้ำอ่าวไทย หรือทำการประมงในบริเวณใกล้เคียง โดยกระโจมไฟ  
เกาะกระ ได้ถูกสร้างขึ้นเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2518 ลักษณะเป็นกระโจมคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 ขา  
ทาสีขาว เดิมใช้ตะเกียงก๊าซ ต่อมาเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2532 ได้มีการเปลี่ยนจากตะเกียงก๊าซเป็น  
การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ ลักษณะการแสดงไฟของกระโจมไฟ จะแสดงเป็นไฟวับห่มู สีขาว 3 วับ  
ทุก ๆ 20 วินาที (กรมอุทกศาสตร์ : 2532)



ภาพที่ 4.1 แสดงที่ตั้งกระโจมไฟบนเกาะกระ  
ที่มา : กองเรือภาคที่ 2 , 2548

กองทัพเรือ ได้เคยจัดตั้งหน่วยป้องกันและปราบปรามโจรสลัด มีกำลังพล ไปเฝ้าตรวจการณ์อยู่บนเกาะกระ ช่วงตั้งแต่ปี 2524 จนถึง ปี 2532 ซึ่งเป็นช่วงหลังจากที่ประเทศเวียดนามเหนือ ได้ยึดครองประเทศเวียดนามใต้ ได้เมื่อ 30 เม.ย.2518 (กรมยุทธการทหารเรือ, 2532) และชาวเวียดนามใต้ ส่วนหนึ่งได้พากันหลบหนีออกนอกประเทศ และบางส่วนได้ถูกผลักดันให้ออกนอกประเทศ ซึ่งผู้หลบหนี และผู้ถูกผลักดันให้ออกนอกประเทศเหล่านั้น จะเดินทางโดยทางเรือ ซึ่งส่วนมากจะเป็นเรือขนาดเล็ก ผู้หลบหนีและผู้ถูกผลักดันออกนอกประเทศทางเรือ (Boat People) เหล่านี้ จะนำสิ่งของทรัพย์สินสมบัติที่มีค่าติดตัวมากับเรือ โดยจะมุ่งหน้าไปสู่ประเทศใกล้เคียง เช่น ฮองกง ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย และโดยส่วนมากผู้อพยพทางเรือ (Refugee) เหล่านี้ จะเดินทางผ่านแหลมคาเมา ของเวียดนาม เข้ามาในอ่าวไทย เพื่อขึ้นฝั่งที่ประเทศไทย ซึ่งคลื่นลมสงบกว่าทะเลบริเวณอื่น และด้วยเหตุที่ชาวญวน อพยพเหล่านั้นได้นำทรัพย์สินมีค่าติดตัวมาด้วย จึงเป็นสาเหตุให้เกิดกระทำอันเป็นโจรสลัดเกิดขึ้นอย่างชุกชุม ผู้ที่รอดพ้นจากการถูกโจรสลัดปล้น ข่า จนเดินทางมาถึงประเทศไทยได้นั้นมีจำนวนไม่น้อย มาขึ้นฝั่งที่ชายฝั่งทะเลจังหวัดสงขลา จังหวัดปัตตานี และที่เกาะกระ จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจาก



เป็นระยะทางที่ใกล้กว่าบริเวณอื่น โดยเฉพาะที่เกาะกระ จะมีชาวญวนอพยพขึ้นไปอยู่บนเกาะกระเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากเกาะกระ มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่ค่อนข้างโดดเดี่ยวและมีระยะทางที่ใกล้ประเทศเวียดนามมากกว่าบริเวณอื่น บนเกาะกระไม่มีประชาชนพักอาศัย หรือมีเจ้าหน้าที่ทหารเรือที่รับผิดชอบไปเฝ้าดูแลอยู่บนเกาะกระ

กองทัพเรือ ได้จัดกำลังทางเรือและอากาศยานบางส่วนทำการลาดตระเวนตรวจตราเพื่อช่วยเหลือผู้อพยพชาวเวียดนาม และป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด อย่างเข้มงวดต่อเนื่อง และสามารถช่วยเหลือป้องกันมิให้มีการกระทำอันเป็นโจรสลัดได้ในระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากทะเลมีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาล กำลังทางเรือ และอากาศยานของกองทัพเรือที่มีอยู่ และที่ออกปฏิบัติการในการป้องกันและปราบปรามโจรสลัด ในขณะนั้น มีจำนวนน้อย รวมทั้งงบประมาณที่มีจำกัด จึงไม่สามารถที่จะตรวจการณ์ ดูแลน่านน้ำอ่าวไทย มิให้มีการกระทำอันเป็นโจรสลัดได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นการปฏิบัติการของโจรสลัด จึงไม่ลดลงเท่าที่ควร ปัญหาผู้อพยพหลบหนีทางเรือของชาวเวียดนามและปัญหาโจรสลัดได้กลายมาเป็นปัญหาสำคัญระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกาจึงได้ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ประเทศไทย ในการก่อตั้งหน่วยป้องกันและปราบปรามโจรสลัด (นปจ.) ขึ้น ณ กองบังคับการสถานีทหารเรือสงขลา (ปัจจุบันเป็นฐานทัพเรือสงขลา) ตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองจังหวัดสงขลา เมื่อเดือนมิถุนายน 2524 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการในการปราบปรามโจรสลัดให้มากขึ้น และในเวลาต่อมาประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติหลายประเทศ ได้ให้เงินสนับสนุนโครงการป้องกันและปราบปรามโจรสลัด โดยผ่านสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (United Nations High Commissioner for Refugees : UNHCR) ตั้งแต่ มิถุนายน 2525 เป็นต้นมา จนถึงปี 2532 โครงการดังกล่าว จึงได้ยุติลง เนื่องจากสามารถปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัดได้ประสบความสำเร็จ ประกอบกับ ชาวเวียดนามได้อพยพออกนอกประเทศน้อยลงจนเกือบจะไม่มีแล้ว และเมื่อโครงการป้องกันและปราบปรามโจรสลัดยุติลง หน่วยตรวจการณ์ที่เกาะกระของกองทัพเรือจึงได้ยุติลงด้วย กำลังพลที่ไปปฏิบัติหน้าที่ได้เดินทางกลับที่ตั้งปกติ บนเกาะกระจึงไม่มีผู้อยู่อาศัยเหมือนเดิม

## 2. ลักษณะทางกายภาพของเกาะกระ

### 2.1 ลักษณะภูมิศาสตร์

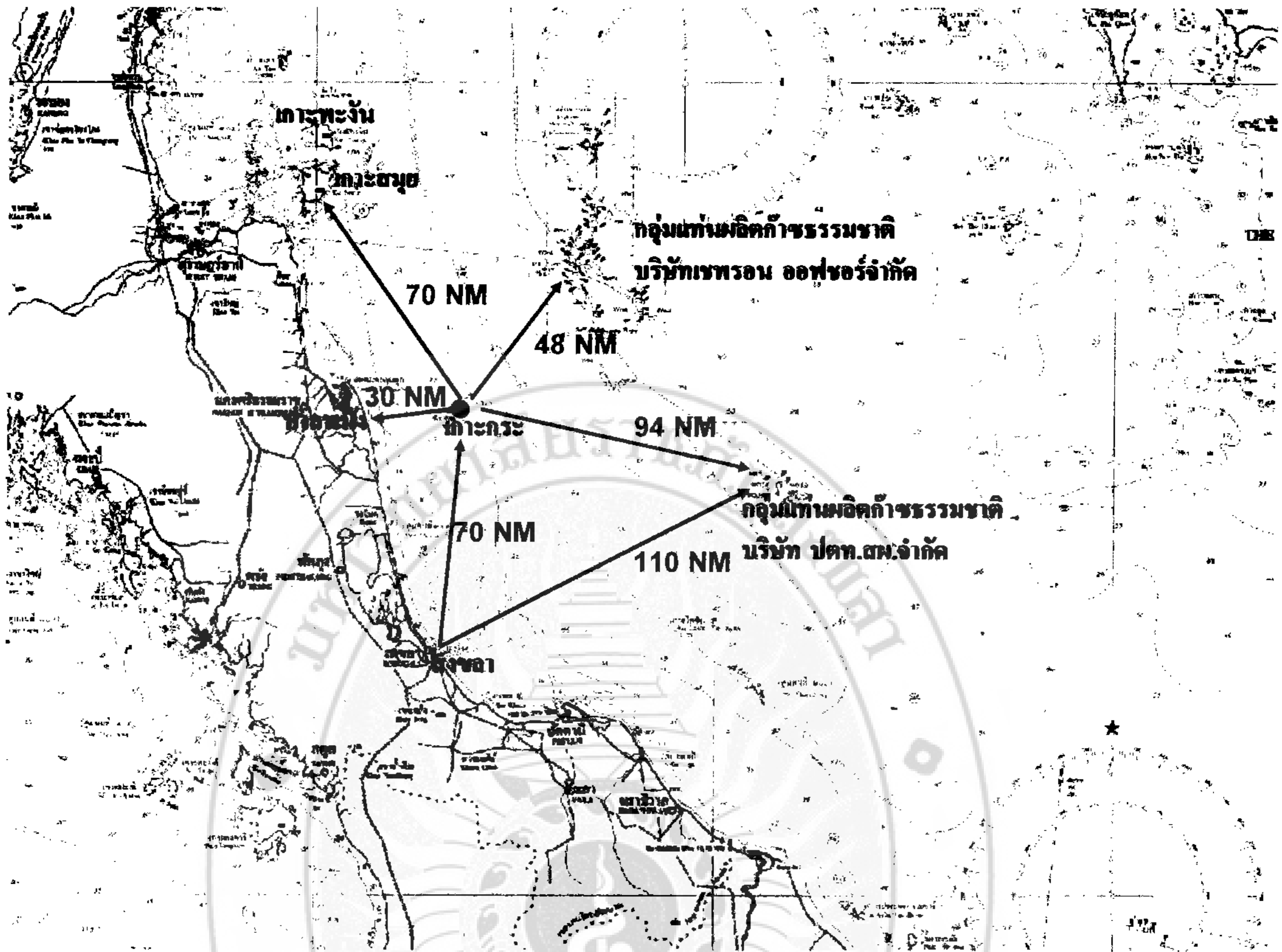
2.1.1 เกาะกระ มีที่ตั้งอยู่ในทะเลอ่าวไทย เขตตำบลปากพ่องฝั่งตะวันออก อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตำบลที่ ละติจูด 8 องศา 23 ลิปดา เหนือ ลองจิจูด 100 องศา 45 ลิปดา ตะวันออก ห่างจากชายฝั่งทะเลบริเวณตำบลปากพ่องไปทางทิศตะวันออก ประมาณ 29 ไมล์ทะเล หรือ ประมาณ 53 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตทางทะเลห่างจากตำบลที่สำคัญ ตามตาราง

ตารางที่ 4.1 แสดงระยะทางของเกาะกระกับตำบลที่สำคัญ ที่ใกล้เคียง

ระยะทางของเกาะกระกับตำบลต่าง ๆ	ระยะทาง (ไมล์ทะเล)	หมายเหตุ
ทิศเหนือ ห่างจากเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	70	
ทิศใต้ ห่างจากจังหวัดสงขลา	70	
ทิศตะวันออก ห่างจากแหลมกามา ประเทศเวียดนาม	220	
ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ห่างจากกลุ่มแท่นผลิต/ชุดเจาะก๊าซธรรมชาติและปิโตรเลียมของบริษัทเชพرون ออฟชอร์ จำกัด	48 - 92	แท่นใกล้สุด - แท่นไกลสุด
ทิศตะวันออกเฉียงใต้ ห่างจากกลุ่มแท่น/ผลิตชุดเจาะก๊าซธรรมชาติและปิโตรเลียมของบริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ส่วนสำรวจและผลิต) จำกัด	94 - 110	แท่นใกล้สุด - แท่นไกลสุด
ทิศตะวันตก ห่างจากชายฝั่งทะเล อำเภอปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช	30	

ที่มา : การวัดระยะทางในแผนที่ กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือหมายเลข 045, 2546  
มาตราส่วน 1 : 1,850,000 ที่ แลต 8 องศา เหนือ





ภาพที่ 4.2 แสดงระยะห่างของเกาะกระกับตำบลต่างๆ ที่ใกล้เคียง

ที่มา : แผนที่กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ หมายเลข 045, 2546 มาตรฐาน 1 : 1,850,000  
ที่แลต 8 องศาเหนือ

2.1.2 ขนาด เกาะกระ มีเนื้อที่ทั้งเกาะประมาณ 650 ไร่ (กรมธนารักษ์ : 2546) โดยมีความยาวรอบเกาะ ดังนี้ ทิศเหนือมีความยาวประมาณ 4 กิโลเมตร ทิศใต้มีความยาวประมาณ 5 กิโลเมตร ทิศตะวันออกมีความยาวประมาณ 2 กิโลเมตร ทิศตะวันตกมีความยาวประมาณ 3 กิโลเมตร

2.1.3 ลักษณะ เกาะกระมีลักษณะเป็นภูเขาสูง มียอดเขาสูง 162 เมตรจากระดับน้ำทะเล บริเวณเกาะกระ ยังถือได้ว่าเป็นหมู่เกาะ เนื่องจากยังมีเกาะขนาดเล็กรองมาอีก 3 เกาะ ลักษณะเป็นเกาะขนาดกลางและเกาะขนาดเล็ก รองลงมาจากเกาะกระ ตั้งเรียงรายอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกันลงมาทางด้านทิศใต้ตามลำดับ มีชื่อว่า เกาะหลาม และเกาะบก (อ้างถึงในแผนที่ส่วนสำรวจกรมธนารักษ์, 2546) และมีชื่อในแผนที่กรมอุทกศาสตร์กองทัพเรือว่า “หินสูง” โดยเกาะดังกล่าวอยู่ห่างเกาะกระประมาณ 1 ไมล์ทะเล และมีเกาะเล็ก ๆ ซึ่งมีลักษณะเป็นหินที่โผล่หน้าขึ้นมาเล็กน้อย หรือหินปริมน้ำ รูปร่างทรงกลม เรียกว่า

“หินเรือ” ตั้งอยู่ทางใต้สุดห่างจาก “หินสูง” ประมาณ 1 ไมล์ทะเล หรืออยู่ห่างจากเกาะกระประมาณ 2 ไมล์ทะเล

ลักษณะของเกาะกระโดยทั่วไป จากการสังเกตภายนอกลักษณะภายนอกจะเห็นว่า เกาะกระมีลักษณะคล้ายภูเขาสูง บริเวณรอบฐานเกาะทางด้านทิศเหนือ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก จะไม่มีพื้นที่ราบ โดยจะมีลักษณะเป็นคล้ายหน้าผาชัน ส่วนทางด้านทิศใต้จะมีพื้นที่ราบและเป็นพื้นที่ที่เป็นชายหาด ซึ่งมีความยาวประมาณ 100 เมตร (พื้นที่ชายหาดประมาณ 0.004 ตารางกิโลเมตร หรือ 2.5 ไร่) ชายหาดนี้ถ้ามองไกล ๆ จะเป็นเหมือนชายหาดทรายที่มีความขาวสะอาดทั่ว ๆ ไป แต่จากการเก็บรวบรวมข้อมูลบนเกาะ ชายหาดดังกล่าวจะมีเศษซากปะการังที่แตกหักเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยจนเกือบละเอียดคล้ายทราย และถูกคลื่นซัดมาทับถมบริเวณชายหาดเป็นจำนวนมากกระจายเต็มพื้นที่ชายหาด จนแทบจะไม่เห็นทราย และมีความสูงเป็นเมตร ๆ ซึ่งอาจจะเรียกว่าเป็นชายหาดปะการังก็ว่าได้ ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพื้นที่บริเวณเกาะกระ มีปะการังที่มีความอุดมสมบูรณ์มากพื้นที่หนึ่งในทะเลอ่าวไทย และชายหาดเกาะกระแม้หาดมีพื้นที่ไม่กว้างขวางมากนัก แต่ก็ยังเป็นแหล่งที่สำคัญของฝั่งทะเลอ่าวไทย ที่เต่าทะเลขึ้นมาวางไข่อยู่เสมอ (ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง, 2548)





ภาพที่ 4.3 แสดงชายหาดด้านใต้ของเกาะกระและลานจอดเฮลิคอปเตอร์

ที่มา : กองเรือภาคที่ 2, 2548

## 2.2 ลักษณะอุทกศาสตร์ และภูมิอากาศ

ลักษณะอุทกศาสตร์ และภูมิอากาศ บริเวณพื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง (กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ, 2545)

2.2.1 ความลึกของน้ำทะเล ในพื้นที่อ่าวไทยตอนล่างระดับความลึกของน้ำเฉลี่ยประมาณ 40 เมตร ส่วนที่ลึกที่สุดในพื้นที่อ่าวไทยตอนล่างมีระดับความลึกของน้ำสูงสุด 80 เมตรระดับความลึกของน้ำที่บริเวณเกาะกระเฉลี่ยประมาณ 28 เมตร

### 2.2.2 กระแสน้ำ

1) ช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ย.- ก.พ.) กระแสน้ำไหลออกจากแนวเกาะสมุยถึงจังหวัดนราธิวาส ขณะน้ำขึ้นกระแสน้ำไหลในทิศทางระหว่าง 250-360 องศา ด้วยความเร็วสูงสุดระหว่าง 0.3-1.3 นอต ขณะน้ำลงกระแสน้ำไหลในทิศทางระหว่าง 190- 050 องศา ด้วยความเร็วสูงสุดระหว่าง 0.5 – 1-4 นอต

2) ช่วงเปลี่ยนฤดูมรสุม (มี.ค. – เม.ย.) ณะน้ำขึ้นกระแสน้ำไหลในทิศทางระหว่าง 345-080 องศา ด้วยความเร็วสูงสุดระหว่าง 0.3-0.6 นอต ณะน้ำลงกระแสน้ำไหลในทิศทางระหว่าง 095-140 องศา ด้วยความเร็วสูงสุดระหว่าง 0.4-1.1 นอต

3) ช่วงฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (พ.ค. – ก.ย.) ณะน้ำขึ้นกระแสน้ำไหลในทิศทางระหว่าง 285-040 องศา ด้วยความเร็วสูงสุดระหว่าง 0.6-1.2 นอต ณะน้ำลงกระแสน้ำไหลในทิศทางระหว่าง 120-185 องศา ด้วยความเร็วสูงสุดระหว่าง 0.8-1.2 นอต (บริเวณชายฝั่งปัตตานี กระแสน้ำไหลขึ้นและลงทางเดียวกัน โดยไหลในทิศทางระหว่าง 270-020 องศา ด้วยความเร็ว 0.3-1.5 นอต)

ตารางที่ 4.2 แสดงกระแสน้ำใกล้ฝั่งบริเวณเขตพื้นที่อ่าวไทยตอนล่างและเกาะกระ

ฤดูมรสุม	แนวเกาะสมุย ถึง จังหวัดนราธิวาส			
	กระแสน้ำขึ้น		กระแสน้ำลง	
	ความเร็วสูงสุด (นอต)	ทิศทาง (องศา)	ความเร็วสูงสุด (นอต)	ทิศทาง (องศา)
ตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ย. – ก.พ.)	0.3-1.3	250-360	0.5-1.4	190-050
ช่วงเปลี่ยนฤดู (มี.ค. – เม.ย.)	0.3-0.6	345-080	0.4-1-1	095-140
ตะวันตกเฉียงใต้ (พ.ค. – ก.ย.)	0.6-1.2	285-040	0.8-1-2	120-185

ที่มา : กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ, 2545

### 2.2.3 คลื่น

ช่วงเดือนเมษายนถึงตุลาคม คลื่นลมสงบเป็นส่วนใหญ่ ความสูงของคลื่นเฉลี่ย 1.33 เมตร ช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมีนาคม คลื่นลมจะมีกำลังแรงกว่าในช่วงอื่นซึ่งมีผลมาจากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ โดยความสูงคลื่นเฉลี่ย 2.50 เมตร



ตารางที่ 4.3 แสดงคลื่นบริเวณอ่าวไทยตอนล่าง

เดือน	สูงคลื่น (เมตร)	คาบคลื่น (วินาที)	เดือน	สูงคลื่น (เมตร)	คาบคลื่น (วินาที)
มกราคม	1.99	5.27	กุมภาพันธ์	2.23	5.27
มีนาคม	1.64	4.81	เมษายน	1.17	3.63
พฤษภาคม	0.70	3.16	มิถุนายน	1.17	3.63
สิงหาคม	1.76	4.70	สิงหาคม	1.17	4.20
กันยายน	1.76	5.30	ตุลาคม	1.56	5.60
พฤศจิกายน	1.88	5.30	ธันวาคม	2.50	6.20

ที่มา : กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ, 2545

#### 2.2.4 ความโปร่งแสงของน้ำทะเล

ความโปร่งแสงของน้ำทะเลตลอดปีมีค่าอยู่ระหว่าง 2 - 27 เมตร ค่าเฉลี่ย 10-18 เมตร (กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ, 2545)

#### 2.2.5 ลักษณะตะกอนพื้นทะเล

ลักษณะพื้นที่องทะเลบริเวณเกาะกระ จะเป็นโคลนปนกรวด (Gravelly Clay) ซึ่งในส่วนเขตอ่าวไทยตอนล่าง ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นโคลน (Clay) และโคลนปนทราย (Sandy Clay) โดยมีโคลนปนกรวด (Gravelly Clay) ทรายปนโคลน (Clayey Sand) และทราย (Sand) แทรกเป็นกลุ่ม

#### 2.2.6 ทิศทางและความเร็วลม ในพื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง

ช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายนที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่เป็นลมตะวันออกเฉียงเหนือ และที่จังหวัดสงขลาถึงปัตตานีเป็นลมตะวันออกเฉียงเหนือ ยกเว้นเดือนเมษายนที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นลมเหนือ โดยในแต่ละเดือนลมพัดด้วยความเร็วเฉลี่ย 1.6 -7.9 นอต ความเร็วสูงสุดวัดได้ 28-47 นอต ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นลมตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนที่จังหวัดสงขลาและจังหวัดปัตตานีเป็นลมตะวันตก ในแต่ละเดือนวัดความเร็วลมได้เฉลี่ย 1.2-4.7 นอต ความเร็วสูงสุดวัดได้ 29-50 นอต

### 2.2.7 ฤดูมรสุม

ภาคใต้ของประเทศไทยมีลักษณะเป็นแหลมใหญ่ยื่นออกไปในทะเลจึงทำให้ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมทั้งสองด้านสำหรับทางด้านฝั่งตะวันออกของภาคใต้จะรับอิทธิพลของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นฤดูหนาวของประเทศไทย จะทำให้ฝั่งตะวันออกของภาคใต้ได้รับมรสุมอย่างเต็มที่ แต่ความหนาวเย็นที่มาพร้อมกับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากแผ่นดินใหญ่จีนนั้น เมื่อพัดไปทางภาคใต้โดยผ่านน่านน้ำอ่าวไทยจะมีความอุ่นขึ้น ดังนั้นภาคใต้จึงไม่มีลักษณะอากาศหนาวเย็นเหมือน เช่น ภาคเหนือ ภาคกลาง แต่กลับจะมีความชื้นสูงขึ้น และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดมาปะทะกับภูเขาบริเวณชายฝั่งก็จะทำให้เกิดฝนตกได้ตามบริเวณเทือกเขาเหล่านั้น ฤดูมรสุมของภาคใต้ แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู คือ ฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และ ฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงใต้

1) ฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม เป็นต้นไป ลมทางฝั่งตะวันตกที่พัดผ่านภาคใต้เริ่มมีทิศทางเป็นตะวันตกเฉียงใต้ และจะมีทิศทางก่อนไปทางตะวันตกเฉียงใต้ตามบริเวณชายฝั่งมากขึ้น อันเป็นการแสดงให้เห็นว่ามรสุมตะวันตกเฉียงใต้ได้เริ่มพัดผ่านเข้าสู่ภาคใต้ ฝนจะเริ่มมีปริมาณมากขึ้นเกือบทั่วไปในบริเวณภาคใต้ขึ้นมา ในระยะต้น ๆ ประมาณต้นเดือนพฤษภาคม – จนถึงปลายเดือน จะมีฝนตกหนาแน่นตามบริเวณทั้งสองฝั่งของภาคใต้โดยเป็นฝนจำพวกพายุฟ้าคะนองตั้งแต่เดือนมิถุนายน เป็นต้นไป ภาคใต้จะได้รับอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้โดยทั่วไปคลื่นลมจะค่อนข้างแรงตลอดฤดูกาล ทางด้านตะวันออกของภาคใต้นั้น แม้ว่าจะได้รับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เช่นกัน แต่เนื่องจากอยู่ทางด้านปลายลมจึงทำให้เกิดฝนตกน้อยกว่าด้านตะวันตก ดังนั้นระหว่างเดือนมิถุนายน– สิงหาคม จึงเป็นฤดูฝนน้อยของภาคใต้ฝั่งตะวันออกในเดือน พฤศจิกายน ทิศทางลมจะเริ่มเปลี่ยนแปลงไปเป็นลมฝ่ายเหนือ ดังนั้นปริมาณฝน คลื่นลมทางด้านตะวันตกจะลดน้อยลง ในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม จะเป็นระยะที่ฝั่งตะวันตกของภาคใต้มีฝนน้อยที่สุด

2) ฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะเริ่มประมาณเดือนตุลาคม เมื่อลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียเริ่มอ่อนกำลังลง และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มพัดเข้ามาแทนที่ จะทำให้ภาคใต้ฝั่งตะวันออกได้รับฝนอย่างเต็มที่ และคลื่นลมจะทวีกำลังแรงขึ้น ส่วนภาคใต้ฝั่งตะวันตกคลื่นลม ฝน จะลดน้อยลงเป็นลำดับ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเป็นมรสุมที่ทำให้เกิดอากาศหนาวเย็น เมื่อพัดมาถึงประเทศไทยก็จะทำให้เกิดความหนาวเย็นโดยทั่วไป เว้นภาคใต้เนื่องจากความเย็นที่จะไปสู่ภาคใต้นั้นจะต้องผ่านน่านน้ำอ่าวไทยซึ่งมีอุณหภูมิสูง จึงทำให้ความเย็นค่อย ๆ หายไป คงมีแต่ความชื้นเท่านั้น ดังนั้นอุณหภูมิจึงเกือบไม่เปลี่ยนแปลงเลย เว้นแต่ในบางปีที่มรสุม



ตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรงมาก เมื่อแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยอาจทำให้อุณหภูมิของภาคใต้ตอนบนลดลงบ้างเล็กน้อยเท่านั้น ในระหว่างเดือน พฤศจิกายน ธันวาคม และ มกราคม ร่องมรสุมได้เคลื่อนต่ำไปอยู่ทางภาคใต้ตอนล่าง จึงทำให้เกิดมีฝนตกชุกระหว่าง ชุมพร ถึง นราธิวาส ส่วนตอนบนนั้นฝนจะน้อยลงตามลำดับ

3) ฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ในเดือนกุมภาพันธ์มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มอ่อนกำลังลง และจะมีลมซึ่งพัดมาจากทิศตะวันออกเฉียงใต้เข้าแทนที่ ลมนี้พัดมาจากบริเวณความกดอากาศสูงในทะเลจีนใต้ ซึ่งเป็นลมร้อนและชื้น จึงทำให้อุณหภูมิสูงขึ้นโดยทั่วไป สำหรับภาคใต้แล้วอุณหภูมิส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก แต่ในตอนบ่ายเมื่อสมทบกับลมทะเลเข้าก็จะทำให้ลมแรงขึ้นในตอนบ่าย ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ จะพัดประจำอยู่ตลอด 3 เดือน คือ ตั้งแต่ กุมภาพันธ์ – เมษายน ระยะเวลาภาคใต้จะมีฝนน้อยกว่าระยะอื่น ๆ

#### 2.2.8 พายุ

เนื่องจากบริเวณภาคใต้ส่วนมากเป็นทะเลเปิดทั้งสองฝั่ง ทะเลฝั่งตะวันออกติดต่อกับทะเลจีนใต้ ทะเลฝั่งตะวันตกติดต่อกับมหาสมุทรอินเดีย ดังนั้นพายุหมุนที่เกิดในทะเลจีนใต้อาจมีกำลังขนาดพายุดีเปรสชัน พายุโซนร้อน และพายุไต้ฝุ่น และเคลื่อนตัวเข้ามาในอ่าวไทยเข้าปะทะทางฝั่งตะวันออกของภาคใต้ ก็จะทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนการเดินทางเรือต่าง ๆ ในอ่าวไทย ระยะเวลาเดือนตุลาคม และเดือนพฤศจิกายนจะเป็นช่วงระยะที่มีพายุพัดผ่านเข้าภาคใต้บ่อยครั้ง

#### 2.2.9 ปริมาณฝน

ภาคใต้ส่วนใหญ่จะมีฝนตกตลอดปีโดยในเดือนพฤศจิกายนจะมีฝนตกมากกว่าเดือนอื่น ๆ ส่วนเดือนกุมภาพันธ์มีฝนตกน้อยที่สุดพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีฝนตกน้อยกว่าบริเวณอื่น ๆ โดยในแต่ละเดือนปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 8.7-329.3 มิลลิเมตร มีฝนตกเฉลี่ย 2.0-19.3 วัน ตลอดปีเฉลี่ย 1,633.8 มิลลิเมตร มีวันฝนตกเฉลี่ย 152.8 วัน ที่จังหวัดสงขลามีฝนตกชุกมากกว่าบริเวณอื่นเล็กน้อย โดยในแต่ละเดือนวัดปริมาณได้เฉลี่ย 37.0-567. มิลลิเมตร มีวันฝนตกเฉลี่ย 38-22.4 วัน ตลอดปีวัดได้เฉลี่ย 1,994.9 มิลลิเมตร มีวันฝนตกเฉลี่ย 153.6 วัน ส่วนที่จังหวัดปัตตานีในแต่ละเดือนวัดปริมาณได้เฉลี่ย 31.2-437.8 มิลลิเมตร มีวันฝนตกเฉลี่ย 3.2-20.9 วัน ตลอดปีวัดได้เฉลี่ย 1,843.4 มิลลิเมตร มีวันฝนตกเฉลี่ย 143.7 วัน

### 2.2.10 อุณหภูมิอากาศ

พื้นที่จังหวัดสงขลา อุณหภูมิของอากาศสูงกว่าบริเวณอื่น ๆ โดยในแต่ละเดือน วัดได้เฉลี่ย 26.7 - 29.1 องศาเซลเซียส ตลอดปีเฉลี่ย 28.1 องศาเซลเซียสส่วนที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดปัตตานี อุณหภูมิของอากาศใกล้เคียงกัน ในแต่ละเดือนวัดได้เฉลี่ย 25.2-28.0 องศาเซลเซียส ตลอดปีเฉลี่ย 26.7 องศาเซลเซียส ตลอดพื้นที่ช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม มีอุณหภูมิสูงสุด ส่วนในเดือนธันวาคมและมกราคม มีอุณหภูมิต่ำสุด (กรมอุตุนิยมวิทยา กองทัพเรือ, 2545)

### 2.2.11 ความชื้นสัมพัทธ์

พื้นที่จังหวัดสงขลา มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำกว่าบริเวณอื่น ๆ โดยในแต่ละเดือน วัดได้เฉลี่ย 74 - 83 เปอร์เซ็นต์ ตลอดปีเฉลี่ย 77 เปอร์เซ็นต์ โดยในเดือนมกราคมถึงเดือนกันยายน ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำใกล้เคียงกัน ต่ำสุดอยู่ในเดือนสิงหาคม สูงสุดอยู่ในเดือนพฤศจิกายน ส่วนที่สุราษฎร์ธานี และปัตตานี มีความชื้นสัมพัทธ์ใกล้เคียงกันวัดได้เฉลี่ย 75 - 87 เปอร์เซ็นต์ ตลอดปีเฉลี่ย 81 เปอร์เซ็นต์ สูงสุดอยู่ในเดือนพฤศจิกายน ต่ำสุดอยู่ในเดือนมีนาคม และเดือนเมษายน (กรมอุตุนิยมวิทยา กองทัพเรือ, 2545)

## 2.3 ทรัพยากรธรรมชาติ บริเวณเกาะกระ

การศึกษาสภาพทางชีวภาพเกาะกระ (คณะปฏิบัติการนิเวศวิทยาการ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ, 2543) พบว่าเกาะกระมีลักษณะเป็นหินแปรจากหินอัคนี โดยมีสายแร่ Pegmatite Quartz K - Feldspar และ Muscovite กระจายอยู่ทั่วไป ถ้ามีขนาดใหญ่พอเพียง และปริมาณมากจะมีค่าทางเศรษฐกิจในการนำไปใช้ทำ Ceramics (วิโรจน์ ดาวฤกษ์ : 2543) สภาพป่าโดยทั่วไปบนเกาะกระ เป็นป่าแล้ง ประกอบด้วย ป่าชายหาด ป่าชายหาดหิน ป่าดิบแล้ง มีพืชอยู่ประมาณ 100 ชนิด เช่น แสงจันทร์ จันทน์ เลือดม้า ตระไคร้ผา พลอง ไทรเลียบ มะกล่ำ ปอขนุน ว่านชานหมาก ข้าหลวงหลังลาย เขียวกระแต สะแกเครือ เป็นต้น (จำลอง เฟิงคล้าย : 2543) พบนกจำนวนมากหลายชนิด ในจำนวนนี้มีนกที่เป็น First Record คือ นกแอ่นใหญ่คอขาว นกชาปีไหน นกโจรสลัดเกาะคริสต์มาส นกที่เป็น Uncommon จำนวน 6 ชนิด คือ นกออก นกนางนวลเกลบท้ายทอยดำ นกแก้วแล้วอกเขียว เขียวนกเขาพันธุ์จีน นกจับแมลงคิ้วเหลือง นกจาบคาคอสีฟ้า มีข้อสังเกตว่า เกาะกระเป็นแหล่งวางไข่ของนกชาปีไหน นกออก ที่เป็นนกหายากใกล้สูญพันธุ์ และเป็นแหล่งที่นกอพยพแวะพักขณะเดินทางกลับ (วิณา เมฆวิชัย : 2543) มีเต่าหลายชนิดโดยมีเต่าขึ้นมาวางไข่จำนวนมากในแต่ละปี ซึ่งในช่วงที่ทำการสำรวจ ได้ตรวจพบรังไข่เต่า จำนวน 6 หลุม มีไข่เต่ารวม 628 ฟอง (มุสดี ปริญญาพันธ์ และ ชีรวรรณ



นุตประพันธ์ : 2543) มีหอยคันไม้ วงศ์หอยนกกม้น ซึ่งจัดว่าเป็นหอยทากวงศ์ที่สวยงามที่สุดในโลกขณะนี้ และมีแนวโน้มว่าจะเป็น New Species หรือ New Record ในจำนวนประชากรค่อนข้างมาก อันแสดงให้เห็นถึงการไม่ถูกรบกวน และสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ (สมศักดิ์ ปัญหา :2543) และมีปะการังหลายชนิดกระจายอยู่ รอบ ๆ เกาะ (ศักดิ์อนันต์ ปลาทอง : 2543)

สรุปผลการสำรวจทางชีวภาพในภาพรวม สรุปได้ว่า เกาะกระ เป็นเกาะที่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์อยู่ในตำแหน่งที่ค่อนข้างโดดเดี่ยว เป็นผลทำให้สภาพทางชีวภาพและระบบนิเวศอยู่ในสภาพค่อนข้างสมบูรณ์ และมีลักษณะเฉพาะตัว (คณะปฏิบัตินิเทศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ, 2543) โดยเฉพาะในเรื่องการเป็นแหล่งวางไข่เต่า และปะการัง ควรที่จะดำเนินการหรือพัฒนาเกาะกระอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้มีการดูแล พิทักษ์รักษา ป้องกันสภาพทางชีวภาพหรือทรัพยากรธรรมชาติ และการอนุรักษ์ระบบนิเวศทางทะเล บริเวณเกาะกระโดยเฉพาะมิให้มีการลักลอบขโมยไข่เต่า หรือมิให้มีการลักลอบทำลายปะการังที่มีอยู่ เพื่อรักษาระบบนิเวศวิทยาให้คงอยู่ และมีทรัพยากรธรรมชาติดั้งเดิมตลอดไป



ตารางที่ 4.4 แสดงสรุปสภาพทางชีวภาพของเกาะกระ

ทรัพยากร	ลักษณะ
เกาะกระ	- เป็นหินแปรจากหินอัคนี มีสายแร่ Pegmatite Quartz K – Feldspar และ Muscovite กระจายอยู่ทั่วไป
สภาพทั่วไป	- เป็นป่าแล้งประกอบด้วย ป่าชายหาด ป่าโคกหิน และ ป่าดิบแล้ง
พืช	- มีอยู่ประมาณ 100 ชนิด เช่น แสงจันทร์ จันทน์ เลือดม้า ตรีโค้วผา พลอง ไทรเลียบ มะกล่ำ ปอขนุน ว่านชานหมาก ข้าหลวงหลังลาย เขี้ยวกระแต สะแกเครือ
สัตว์	<p>นก</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- นกที่เป็น First Record คือ นกแอ่นใหญ่คอขาว นกขาปีไหน นกโจรสลัด เกาะคริสต์มาส</li> <li>- นกที่เป็น Uncommon คือ นกออก นกนางนวลเกลบท้ายทอยดำ นกแต้วแล้ว อกเขียว เขี้ยวขนกเขาพันธุ์จีน นกจับแมลงคิ้วเหลือง นกจาบคาคอสีฟ้า</li> <li>- มีข้อสังเกตว่า เกาะกระเป็นแหล่งวางไข่ของนกขาปีไหน นกออก ที่เป็นนกหายาก ใกล้สูญพันธุ์ และเป็นแหล่งที่นกอพยพแวะพักขณะเดินทางกลับหอย หอยคันไม้ วงศ์หอยนกกม้น</li> </ul> <p>เต่า เต่ามีหลายชนิด โดยมีเต่าจีนมาวางไข่จำนวนมากในแต่ละปี</p>
ปะการัง	- ปะการังเขากวางแบบกิ่ง ปะการังเขากวางแบบโต๊ะ ปะการังเขากวางแบบแปรงล้างขวด ปะการังช่องเล็กแบบกิ่ง, ปะการังช่องเล็กแบบแผ่น ปะการังดอกกระหล่ำ ปะการังสมองร่องยาว, ปะการังช่องเหลี่ยม

ที่มา : วิโรจน์ ดาวฤกษ์ และคณะ, 2543



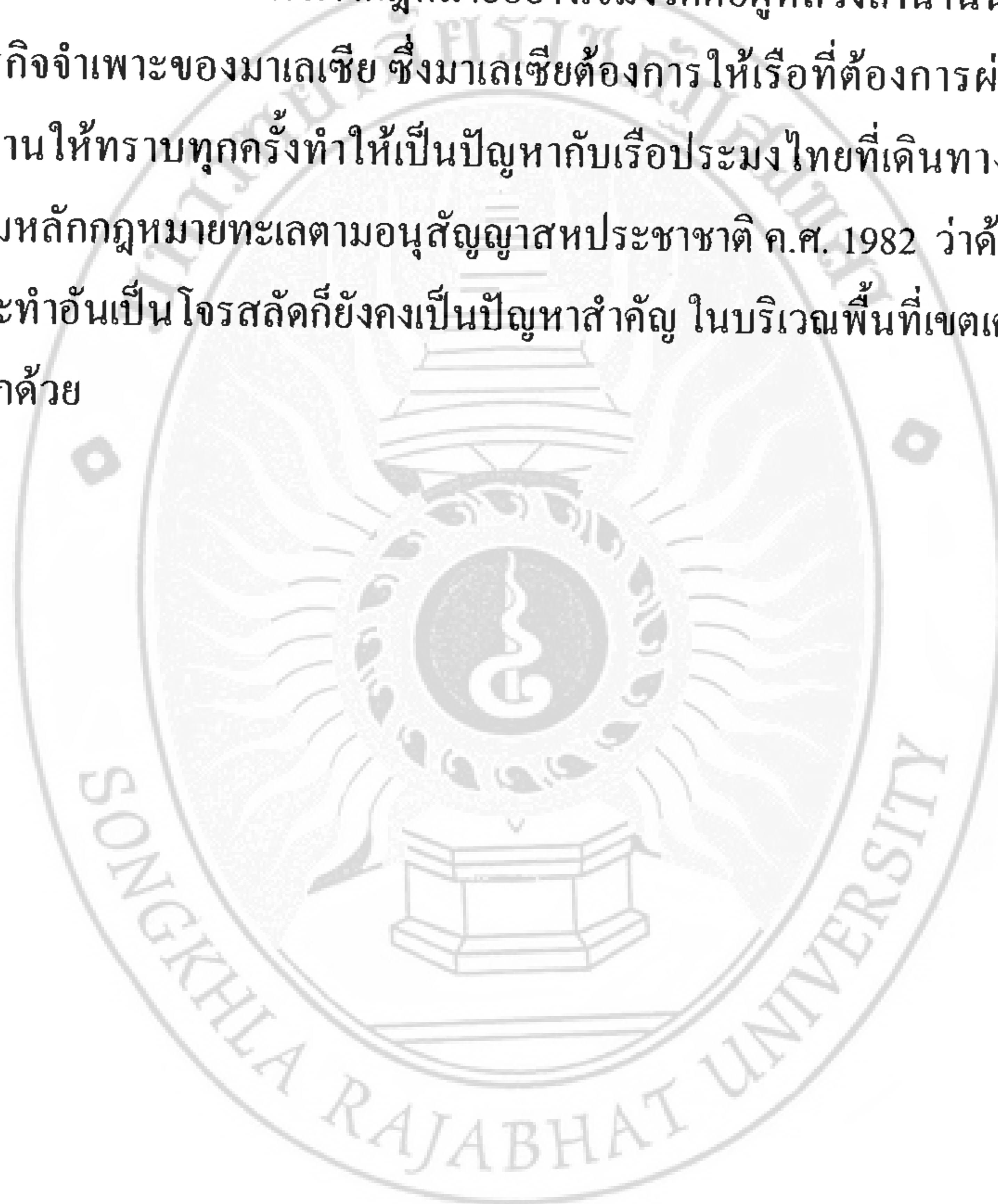
## ปัญหาในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

ทะเลเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญ ที่มนุษย์ได้นำทรัพยากรธรรมชาติในทะเลมาใช้ในการบริโภค อุปโภค เป็นเส้นทางคมนาคม เป็นแหล่งท่องเที่ยว และอื่น ๆ อีกมากมาย ฯลฯ ประโยชน์และความสำคัญของทะเล ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา โดยเฉพาะในเรื่องการแย่งชิงผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในทะเล โดยการประกาศขยายเขตเศรษฐกิจจำเพาะทางทะเลเป็น 200 ไมล์ทะเล เพื่อต้องการครอบครองพื้นที่และทรัพยากรในทะเลให้มากที่สุด อันเป็นสาเหตุให้เกิดความขัดแย้งในเรื่องอาณาเขตพื้นที่ที่เหลื่อมทับกัน นอกจากนี้พื้นที่ทางทะเลยังถูกใช้เส้นทางในการกระทำผิดกฎหมายต่าง ๆ ที่นับว่าเป็นปัญหาที่มีผลกระทบและเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชาติทางทะเลทั้งด้านเศรษฐกิจและความมั่นคง ดังนี้

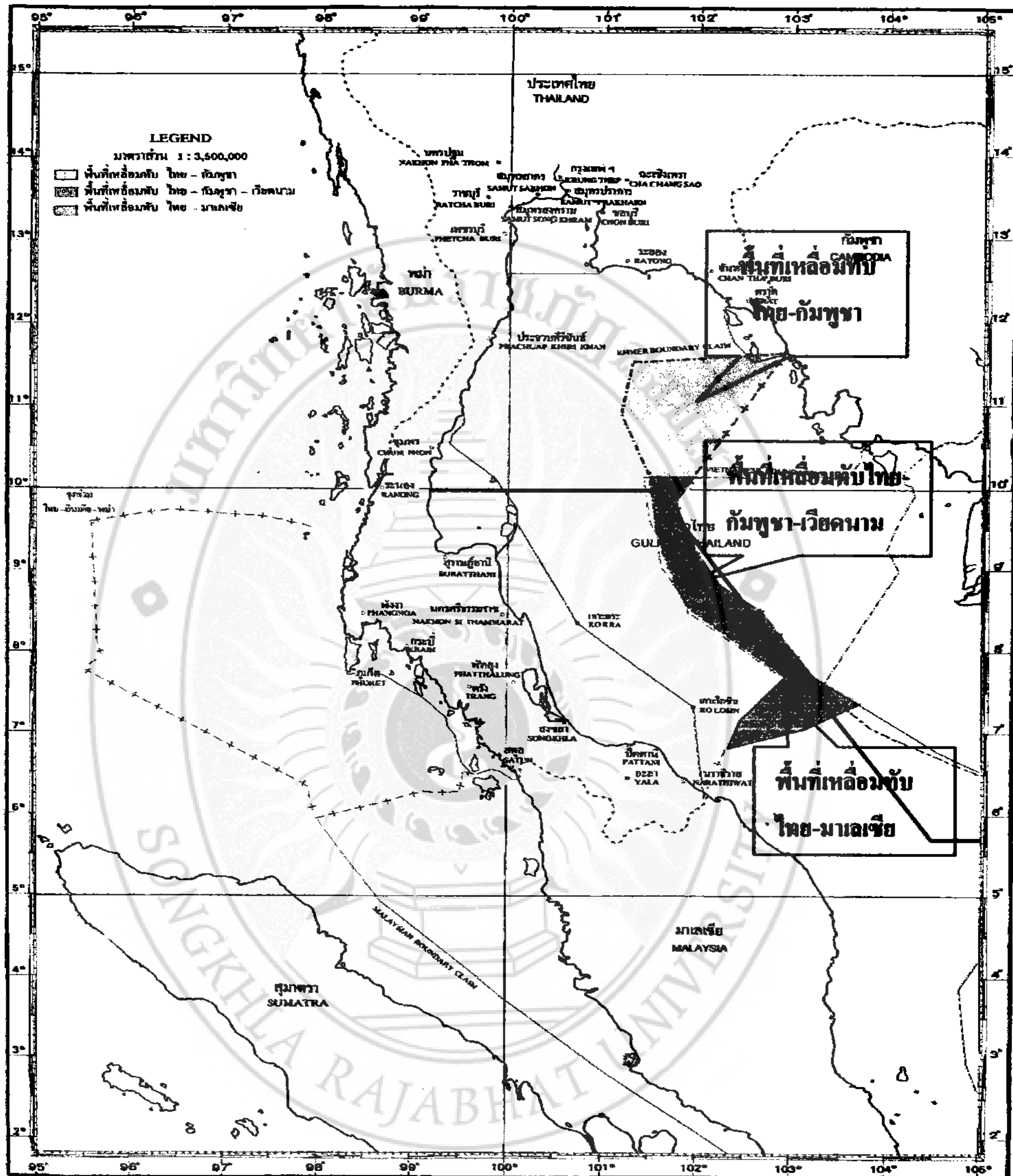
### 1. ปัญหาพื้นที่เหลื่อมทับทางทะเล

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 กำหนดอาณาเขตทางทะเลโดยกำหนดขอบเขตของเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone) เป็น 200 ไมล์ทะเล (กองทัพอาว 2539 – 2540 : 41) ทำให้รัฐชายฝั่งที่มีความต้องการทรัพยากรธรรมชาติในทะเล ได้ประกาศขยายเขตเศรษฐกิจจำเพาะเป็น 200 ไมล์ทะเลตามอนุสัญญาฯ เพื่อที่จะนำทรัพยากรธรรมชาติในทะเลมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด แต่การประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะเป็น 200 ไมล์ทะเลนั้น ทำให้อาณาเขตของประเทศใกล้เคียงมีการเหลื่อมทับกัน จึงทำให้เกิดปัญหาการแย่งชิงผลประโยชน์ในพื้นที่เหลื่อมทับ และเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง ในเรื่องการแย่งชิงผลประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติในทะเล ตามมา ประเทศไทยในฐานะที่เป็นรัฐชายฝั่งประเทศหนึ่ง ก็ประสบปัญหาที่มีพื้นที่เศรษฐกิจจำเพาะเหลื่อมทับกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยทางด้านอ่าวไทยมีพื้นที่เศรษฐกิจจำเพาะที่เหลื่อมทับซ้อนทับซ้อนกับประเทศ กัมพูชา เวียดนาม และมาเลเซีย (ดังแสดงในภาพที่ 4.4 ) และสำหรับทะเลอ่าวไทยนอกจากจะมีทรัพยากรธรรมชาติมากมายแล้ว ทะเลอ่าวไทยยังเป็นเส้นทางคมนาคมหลัก ที่สำคัญของประเทศไทย สำหรับการเดินเรือต่าง ๆ ที่ต้องเดินทางผ่านเข้า – ออก อ่าวไทย ไปเมืองท่าต่างๆ ทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศอีกด้วย และการที่ต้องเดินเรือผ่านเข้า – ออก อ่าวไทย ซึ่งจะต้องผ่านพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศเพื่อนบ้าน ไม่ประเทศใดก็ประเทศหนึ่ง ได้ก่อให้เกิดปัญหาตามมา ที่เห็นได้อย่างชัดเจนก็คือ เรือประมงไทยที่เดินทางไปทำการประมงนอกน่านน้ำไทย หรือในน่านน้ำของประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงที่ได้รับสัมปทานไว้เมื่อเดินทางกลับประเทศไทย หรือเมื่อจะเดินทางจากประเทศไทย ไปทำการประมงในน่านน้ำต่างชาติ

ที่ได้รับสัมปทานไว้ ก็จะต้องเดินเรือผ่านน่านน้ำซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย เวียดนาม และ อินโดนีเซีย เป็นต้น ก็จะถูประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าวจับกุมอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศมาเลเซีย ซึ่งเรือของทางการมาเลเซียจะทำการจับกุมเรือประมงไทยในข้อหาการรุกล้ำน่านน้ำเข้าไปทำการประมงอยู่เสมอ ทั้งที่เรือประมงไทยเหล่านั้นเดินทางผ่านโดยสุจริต (Innocent Passex) สำหรับมาเลเซียได้ประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะ 200 ไมล์ทะเลเมื่อปี 2523 และดำเนินมาตรการทางกฎหมายอย่างเข้มงวดต่อผู้ที่ล่าวงล่าน่านน้ำและลักลอบทำการประมงในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของมาเลเซีย ซึ่งมาเลเซียต้องการให้เรือที่ต้องการผ่านบริเวณดังกล่าวต้องแจ้งการเดินทางผ่านให้ทราบทุกครั้งทำให้เป็นปัญหากับเรือประมงไทยที่เดินทางผ่านเข้า-ออกอ่าวไทย ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักกฎหมายทะเลตามอนุสัญญาสหประชาชาติ ค.ศ. 1982 ว่าด้วยกฎหมายทะเล นอกจากนี้ปัญหาการกระทำอันเป็นโจรสลัดก็ยังคงเป็นปัญหาสำคัญ ในบริเวณพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะที่เหลื่อมทับระหว่างกันอีกด้วย







ภาพที่ 4.4 แสดงพื้นที่ล้อมทับทางทะเลของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

ที่มา : กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ, 2545

## 2. ปัญหาการกระทำอันเป็นโจรสลัด

พื้นที่บริเวณทะเลอ่าวไทยได้ถูกระบุให้เป็นพื้นที่อันตรายพื้นที่หนึ่งที่มีปัญหาเรื่องโจรสลัด หลังจากที่เคยมีอย่างชุกชุมในช่วงทศวรรษอพยพได้หลบหนีออกนอกประเทศ หลังจากที่ประเทศเวียดนามได้ถูกประเทศเวียดนามเหนือยึดครอง ปัญหาโจรสลัดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เพิ่มสูงขึ้น จนกระทั่งองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization หรือ IMO) ซึ่งเป็นผู้รวบรวมสถิติการกระทำอันเป็นโจรสลัดทั่วโลก ระบุว่าพื้นที่ในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตอันตรายจากโจรสลัด เนื่องจากมีสถิติการกระทำอันเป็นโจรสลัดสูงมาก (เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือหมายเลข 8008, 2546 : 7) โดยในปี 2538 เกิดขึ้น 116 ครั้ง ปี 2540 เกิดขึ้น 167 ครั้ง ปี 2541 เกิดขึ้น 95 ครั้ง ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมารายงานสถิติการเกิดโจรสลัดทั่วโลกโดย IMO เพิ่มขึ้นมากกว่า 3 เท่าตัวจนสูงสุดในปี พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นปีที่สถิติการก่อการอันเป็นโจรสลัดสูงสุดถึง 469 ครั้งทั่วโลก และกว่าครึ่งหนึ่งในจำนวนนั้นเกิดขึ้นในบริเวณน่านน้ำของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะของประเทศอินโดนีเซีย และสถิติในช่องแคบมะละกาสูงกว่าร้อยละ 40 ของการเกิดโจรสลัดทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2543 ซึ่งสหประชาชาติได้ประมาณการความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากโจรสลัดทั่วโลกไว้ว่า หนึ่งหมื่นหกพันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัญหาภัยคุกคามจากการกระทำอันเป็นโจรสลัด เป็นปัญหาที่มีผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง พื้นที่ทะเลอ่าวไทยในห้วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา แม้ว่าจะไม่มีรายงานข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดโดยตรง แต่ก็มีรายงานข่าวสารว่าโจรสลัดได้นำเรือที่ทำการปล้นหลบหนีเข้ามาในอ่าวไทย เพื่อทำการขนถ่ายสินค้าหรือตัดแปลงตัวเรือเพื่อหลบหลีกการตรวจพบอยู่เสมอ

## 3. ปัญหาการกระทำผิดกฎหมายของเรือประมง

การประมงของประเทศไทยมีความสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของคนไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การประมงของไทยได้มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง โดยจะเห็นได้จากสำมะโนประมง เมื่อปี 2538 มีผู้ประกอบการอาชีพประมงมากกว่า 160,000 คน และหากรวมผู้ทำงานในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ซึ่งได้แก่ แพปลา สะพานปลา อุตสาหกรรมห้องเย็น โรงงานปลาป่น ฯลฯ แล้วจะมีไม่ต่ำกว่า 500,000 คน สำหรับเรือประมงมีมากกว่า 54,700 ลำ ซึ่งสามารถผลิตสัตว์น้ำได้ถึงปีละ 2.8 ล้านตัน นับว่าเป็นอันดับ 9 ของโลก และเป็นอันดับที่ 5 ในเอเชีย สามารถทำรายได้ให้กับประเทศไทยถึง 110,000 ล้านบาท (เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือหมายเลข 8008, 2546 : 8) การประมงจึงนับว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก



จากการพัฒนาทางการประมงอย่างไม่หยุดยั้ง โดยไม่ได้มีการจัดการประมงอย่างมีระบบ และการที่ผู้ประกอบการมุ่งแต่กอบโกยผลประโยชน์จากทรัพยากรให้ได้มากที่สุดโดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย อีกทั้งขาดการควบคุมเข้มงวดกวดขันในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง จึงส่งผลให้ทรัพยากรสัตว์น้ำในทะเลเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว จนทำให้ปริมาณสัตว์น้ำในน่านน้ำไทยลดลง ในขณะที่จำนวนเรือประมงมีเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วแต่การเจริญพันธุ์ของสัตว์น้ำที่ลดลง ไม่สามารถเจริญพันธุ์และเติบโตได้ทันเพียงพอต่อความต้องการ รวมทั้งยังขาดการฟื้นฟูสภาพทรัพยากรอย่างเป็นระบบ ทำให้มีการทำประมงที่เกินศักยภาพของการเจริญพันธุ์ของสัตว์น้ำในน่านน้ำไทย (Over Fishing) รวมทั้งผลจากการประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศต่าง ๆ ทำให้แต่ละประเทศต้องสูญเสียพื้นที่ทะเลหลวงที่เคยทำการประมงอยู่เดิมไป และมีพื้นที่ทำการประมงลดลง ซึ่งก่อให้เกิดปัญหา เรือประมงไทยต้องลักลอบเข้าไปจับสัตว์น้ำของประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง ซึ่งมีปริมาณสัตว์น้ำชุกชุม และเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศเมื่อมีการจับกุมคุมขังลูกเรือประมงไทย หรือมีการกระทำการที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ เช่น การไล่ยิงเรือประมงไทยของเรือรบมาเลเซีย และเรือรบอินโดนีเซีย เป็นต้น การป้องกันเรือประมงไทยไม่ให้รุกล้ำน่านน้ำเข้าไปจับสัตว์น้ำในทะเลอาณาเขตของประเทศเพื่อนบ้านและการคุ้มครองเรือประมงไทยมิให้ถูกยึดคร่า จับกุม หรือทำลายเรือประมงไทยจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการรักษาผลประโยชน์ของชาติ

#### 4. ปัญหาการลักลอบนำเข้าและค้ำน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผิดกฎหมายทางทะเล

การลักลอบนำน้ำมันเชื้อเพลิงเข้ามาในราชอาณาจักรและลักลอบค้า โดยหลีกเลี่ยงภาษีศุลกากร เป็นธุรกิจที่ดำเนินการกันมาเป็นเวลานานแล้ว เมื่อรัฐบาลได้ประกาศราคาน้ำมันลอยตัวและเปิดเสรีการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อปี 2534 การลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงโดยผิดกฎหมาย มีเครือข่ายขนาดใหญ่และมีผลประโยชน์มหาศาล (เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือหมายเลข 8008, 2546 : 10) ดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้ช่องโหว่ของกฎหมายดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องส่งผลให้รัฐบาลสูญเสียรายได้จากการเก็บภาษีนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก และส่งผลกระทบต่อการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงในระบบ ในปีงบประมาณ 2538 รัฐบาลได้กำหนดมาตรการและมอบหมายให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการเข้มงวดในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งการปฏิบัติที่ผ่านมาได้ผลเป็นที่น่าพอใจ รัฐบาลสามารถเก็บภาษีนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงได้สูงขึ้นเป็นอันมาก แต่ขบวนการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงโดยผิดกฎหมายก็ยังไม่หมดไป และยังคงมีการลักลอบดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่องจนถึงในปัจจุบัน และสืบเนื่องจากในปัจจุบันปัญหาราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในตลาดโลกได้ปรับราคาสูงขึ้น



อย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มที่จะปรับราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้นทุนในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ จึงสูงตามไปด้วย สำหรับอาชีพในการทำการประมง เป็นอาชีพหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันที่มีราคาสูงมากขึ้น ประกอบกับปริมาณสัตว์น้ำมีจำนวนลดน้อยลง สิ่งเหล่านี้จึงทำให้เกิดแรงจูงใจที่ผู้ประกอบการประมงหลายราย เลิกการทำประมงและหันไปกระทำผิดกฎหมาย โดยการตัดแปลงเรือประมงเพื่อบรรทุกน้ำมัน และทำการลักลอบค้าและนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยผิดกฎหมายแทนการทำประมง ซึ่งจะทำให้รัฐเป็นผู้สูญเสียผลประโยชน์ของชาติในเรื่องภาษีอากรซึ่งเป็นรายได้ของประเทศไปเป็นอันมาก

##### 5. ปัญหาการหลบหนีเข้าเมือง / แรงงานต่างชาติ

จากความต้องการแรงงานราคาถูกเพื่อลดต้นทุนการผลิต ผู้ประกอบการธุรกิจต่าง ๆ จึงนิยมใช้แรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการธุรกิจด้านการประมง ซึ่งยังคงขาดแคลนแรงงานเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากแรงงานที่เป็นคนไทยส่วนใหญ่ไม่นิยมอาชีพเกี่ยวกับการทำการประมง ดังนั้นผู้ประกอบการจึงมีความต้องการใช้แรงงานต่างชาติแทน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานที่มีราคาถูกจากพม่า กัมพูชา เข้ามาทำงานในกิจการของตน เช่น เป็นลูกเรือประมง คนงานแปปลา โรงน้ำแข็ง รวมทั้งงานร้านค้าต่าง ๆ ทำให้มีผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวพม่า และชาวกัมพูชา ลักลอบเข้ามาขายแรงงานในไทยเป็นจำนวนมาก (เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือหมายเลข 8008, 2546 : 12) แรงงานเหล่านี้มักจะเดินทางเข้ามาไทยทั้งทางบกและทางทะเล ซึ่งส่วนใหญ่จะลักลอบเข้ามาทางบก สำหรับทางทะเลจะแฝงตัวเข้ามาในลักษณะเป็นลูกเรือประมงของไทย ซึ่งยากแก่การตรวจตรา เนื่องจากปัจจุบันมีลูกเรือประมงที่เป็นแรงงานต่างด้าวเป็นจำนวนมาก ถึงแม้รัฐบาลจะประกาศใช้นโยบายผลักดันให้ออกนอกประเทศ รวมทั้งกระทรวงมหาดไทยได้มีมติผ่อนผันการใช้แรงงานต่างชาติในจังหวัดที่ติดต่อกับชายแดน โดยให้ผู้ประกอบการแจ้งจำนวนผู้ใช้แรงงานกับทางการ แต่ปรากฏว่ายังคงมีแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้ามาขายแรงงานจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ประกอบการไม่ได้แจ้งต่อทางการอีกเป็นจำนวนมาก การลักลอบเข้าเมืองและใช้แรงงานอย่างผิดกฎหมายของกลุ่มคนเหล่านี้ ได้ก่อให้เกิดปัญหาแก่ประเทศไทยอย่างมาก อันส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ ในเรื่องการจัดงานของคนไทย ด้านสังคม เช่น ปัญหาในด้านสาธารณสุข ได้แก่ การเกิดโรคติดต่อที่ประเทศไทยเคยควบคุมได้กลับมาระบาดอีก โดยเฉพาะโรคมาลาเรีย และโรคทำซ้าง เป็นต้น อีกทั้งปัญหาเกี่ยวกับอาชญากรรม ปัญหาความสงบเรียบร้อยของประเทศ ที่สำคัญอีกด้านหนึ่ง คือ ด้านความมั่นคง เนื่องจากแรงงานต่างด้าวเหล่านี้อาจเป็นหน่วยข่าวกรองและหน่วยสืบราชการลับของประเทศเพื่อนบ้านที่แฝงตัวเข้ามาลักลอบหาข่าว และความลับของทางการไทย ซึ่งจะมีผลกระทบต่อด้านความมั่นคงของประเทศเป็นอย่างยิ่ง



## 6. ปัญหาการลักลอบค้าและลำเลียงยาเสพติดทางทะเล

ยาเสพติดยังเป็นปัญหาสังคมที่มีความสำคัญและมีการขยายตัวอย่างกว้างขวาง แม้ว่ารัฐบาลจะดำเนินมาตรการป้องกัน และปราบปรามโดยการประกาศสงครามกับยาเสพติด และประกาศชัยชนะแล้วก็ตาม แต่ปัญหายาเสพติดในปัจจุบัน ยังคงมีการแพร่ระบาดในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วไป ขบวนการจับกุมผู้ลักลอบค้าและลำเลียงยาเสพติดยังคงมีอย่างต่อเนื่องแทบทุกวัน โดยเฉพาะพื้นที่ทางบกนับว่าเป็นตัวชี้วัดได้อย่างดีว่าปัญหายาเสพติดยังไม่หมดไปจากสังคมไทย และยังคงมีการแพร่ระบาดและกระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ อยู่ทั่วไป (เอกสารอ้างอิงกองทัพเรือหมายเลข 8008, 2546 : 12) และเนื่องจากการลักลอบลำเลียงยาเสพติดในพื้นที่ทางบก มีเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ทำการสกัดกั้น ตรวจสอบ ปราบปราม อย่างเข้มงวด ดังนั้นพื้นที่ในทะเลจึงเป็นเป้าหมายสำคัญของผู้ลักลอบค้าและลำเลียงยาเสพติดที่จะใช้เป็นเส้นทางลำเลียงขนส่ง ทั้งนี้เนื่องจากทะเลมีอาณาเขตกว้างขวาง โอกาสในการถูกตรวจพบหรือถูกจับจึงเป็นไปได้ยาก กำลังเจ้าหน้าที่ในการติดตามและตรวจสอบมีน้อยในห้วงเวลาที่ผ่านไป สำหรับพื้นที่ทางทะเลแม้ว่าจะมีข่าวสารการจับกุมน้อย แต่มีข้อมูลข่าวสารอยู่เสมอว่าจะมีการดำเนินการลำเลียงยาเสพติดทางทะเลอยู่บ่อยครั้ง และอาจใช้เกาะแก่งต่าง ๆ ในทะเลเป็นที่พักอาศัย โดยเฉพาะตามเกาะที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแล และผู้พักอาศัย

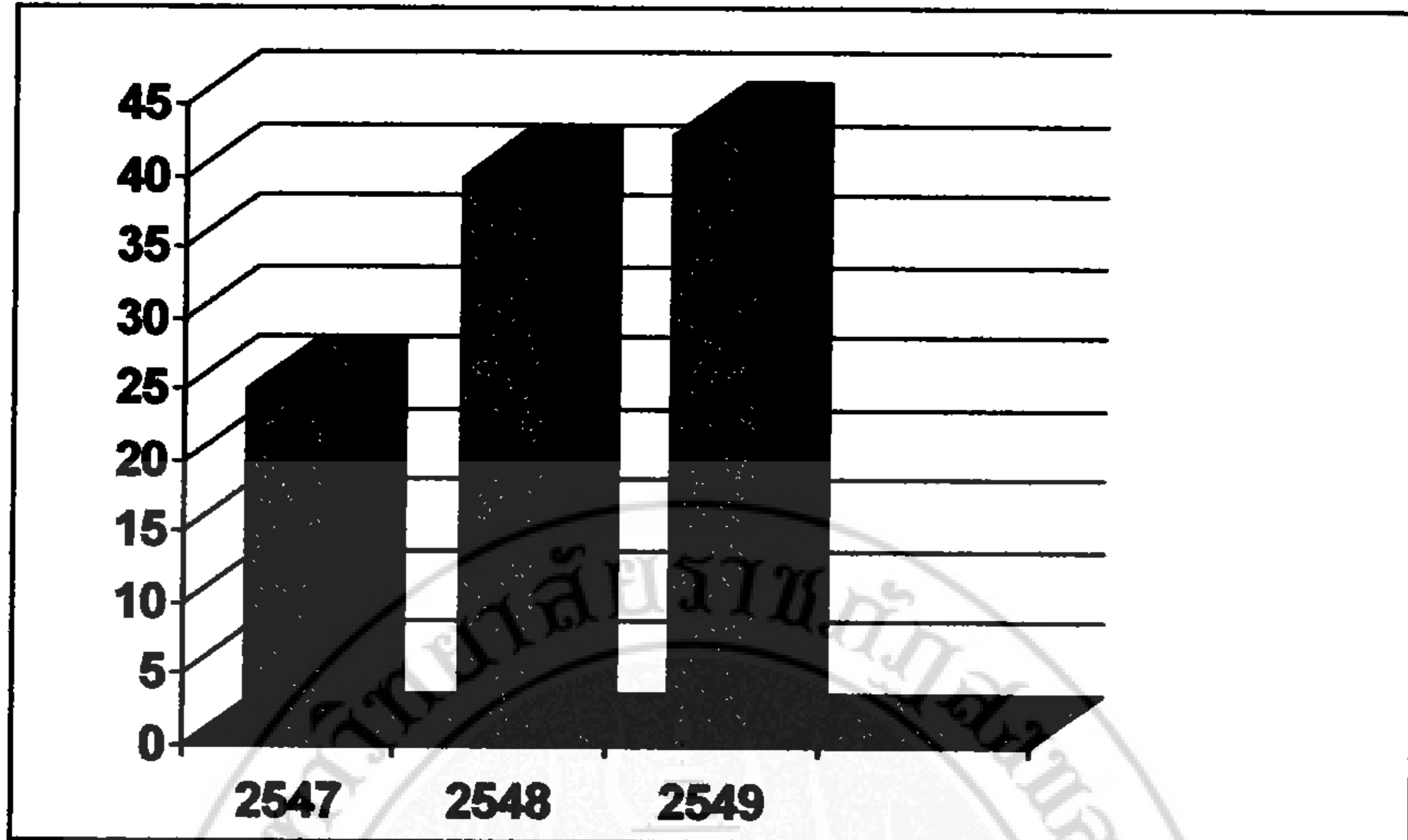
## 7. ปัญหาการลักลอบค้าและลำเลียงอาวุธสงครามทางทะเล

จากปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย ยังคงเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในประเทศเป็นอย่างมาก กลุ่มผู้ก่อการไม่สงบได้พยายามทุกวิถีทางที่จะสร้างความวุ่นวาย และสร้างความหวาดกลัวให้กับประชาชนในพื้นที่ การปล้นอาวุธสงครามจากทางราชการเพื่อนำไปใช้ในการก่อเหตุร้าย เป็นความจำเป็นของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบที่ต้องการอาวุธไปใช้ในการดำเนินการก่อเหตุและจากเหตุการณ์ดังกล่าวปรากฏว่ามีข่าวสารจากหน่วยงานด้านการข่าวอยู่เสมอว่า จะมีการลักลอบลำเลียงอาวุธสงครามจากประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง โดยใช้เรือประมงเป็นพาหนะ หรือเรือท่องเที่ยว เพื่อนำมาสนับสนุนผู้ก่อการไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ความจำเป็นที่หน่วยงานที่รับผิดชอบทางทะเลโดยเฉพาะกองทัพเรือ จึงต้องจัดกำลังทางเรือและอากาศยานทำการลาดตระเวนตรวจการณ์ เพื่อมิให้มีการลักลอบนำอาวุธจากภายนอกประเทศหรือนอกพื้นที่ เพื่อนำมาขึ้นฝั่งที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และนำไปใช้ในการก่อเหตุร้าย รวมทั้งการป้องกันการแทรกซึมทางทะเลของกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบที่ลักลอบเดินทางมาทางทะเลจากประเทศใกล้เคียง

#### 8. ปัญหาการรุกรานน้ำ และลักลอบเข้ามาทำการประมงของเรือประมงเวียดนาม

ในแต่ละปีกองทัพเรือ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจน้ำ กรมประมง ได้ตรวจพบเรือประมงเวียดนามลักลอบ รุกล้ำเข้ามาทำการประมงในน่านน้ำทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่อง เขตเศรษฐกิจจำเพาะของไทยในระยะใกล้ชายฝั่งหรือบริเวณเกาะในอ่าวไทยเป็นจำนวนมากอยู่เสมอ ซึ่งการที่เรือประมงเหล่านี้รุกรานน้ำเพื่อลักลอบเข้ามาทำการประมงนี้ ทำให้สัตว์น้ำในทะเลซึ่งเป็นผลประโยชน์ของชาติต้องสูญเสียชีวิต นอกจากนั้นเรือประมงเวียดนามเหล่านี้ อาจเป็นเรือหาข่าวของทางการเวียดนาม โดยใช้การทำประมงบังหน้าเพื่อรวบรวมข้อมูลข่าวสารในน่านน้ำของไทย ซึ่งจะทำให้มีผลกระทบต่อความมั่นคงของไทยในอนาคตได้ โดยที่ผ่านมามีส่วนใหญ่ว่า เมื่อเรือตรวจการณ์ของกองทัพเรือ ลาดตระเวนตรวจพบเรือประมงเวียดนามในน่านน้ำไทย หรือพื้นที่เขตเศรษฐกิจจำเพาะก็จะทำการผลักดันให้ออกนอกน่านน้ำหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะของไทย และจากสถิติพบว่าแนวโน้มการลักลอบเข้ามาทำการประมง และหรือมีความเป็นไปได้ที่อาจเข้ามาดำเนินการกิจการอื่น ๆ ในน่านน้ำไทยมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเฉพาะในพื้นที่อ่าวไทยตอนล่าง ในปี 2547 กองทัพเรือ และตำรวจน้ำตรวจพบว่า มีเรือประมงเวียดนาม (เรือเบ็ดราว) ลักลอบเข้ามาทำการประมงจำนวน 25 ลำ ในปี 2548 ตรวจพบจำนวน 40 ลำ และในปี 2549 ช่วงระหว่าง 1 ม.ค. 49 ถึง 6 พ.ค. 49 ตรวจพบแล้วจำนวน 43 ลำ (กองเรือภาคที่ 2, 2549)





ภาพที่ 4.5 กราฟแสดงสถิติเรือประมงเวียดนามที่รุกล้ำเข้ามาทำการประมงในน่านน้ำไทยพื้นที่อ่าวไทย  
ตอนล่าง ปี 2547,ปี 2548 และปี 2549 (ระหว่าง 1 มกราคม - 6 พฤษภาคม 2549)

ที่มา : กองเรือภาคที่ 2 , 2549

จากข้อมูลสถิติจะเห็นได้ว่ามีเรือประมงต่างชาติโดยเฉพาะเรือประมงเวียดนามได้รุกล้ำเข้ามาทำการประมงในน่านน้ำไทย จำนวนเพิ่มสูงมากขึ้นทุกปี โดยเฉพาะในไตรมาสแรกของ ปี 2549 มีเรือประมงเวียดนามรุกล้ำเข้ามาทำการประมงในน่านน้ำไทยแล้วมากกว่าปี 2547 และปี 2548 ทั้งปี ซึ่งลักษณะเช่นนี้มีผลทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำที่เป็นผลประโยชน์ของชาติในทะเลต้องสูญเสียชีวิตไป นอกจากนี้แล้วยังอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติทางทะเลอีกด้วย

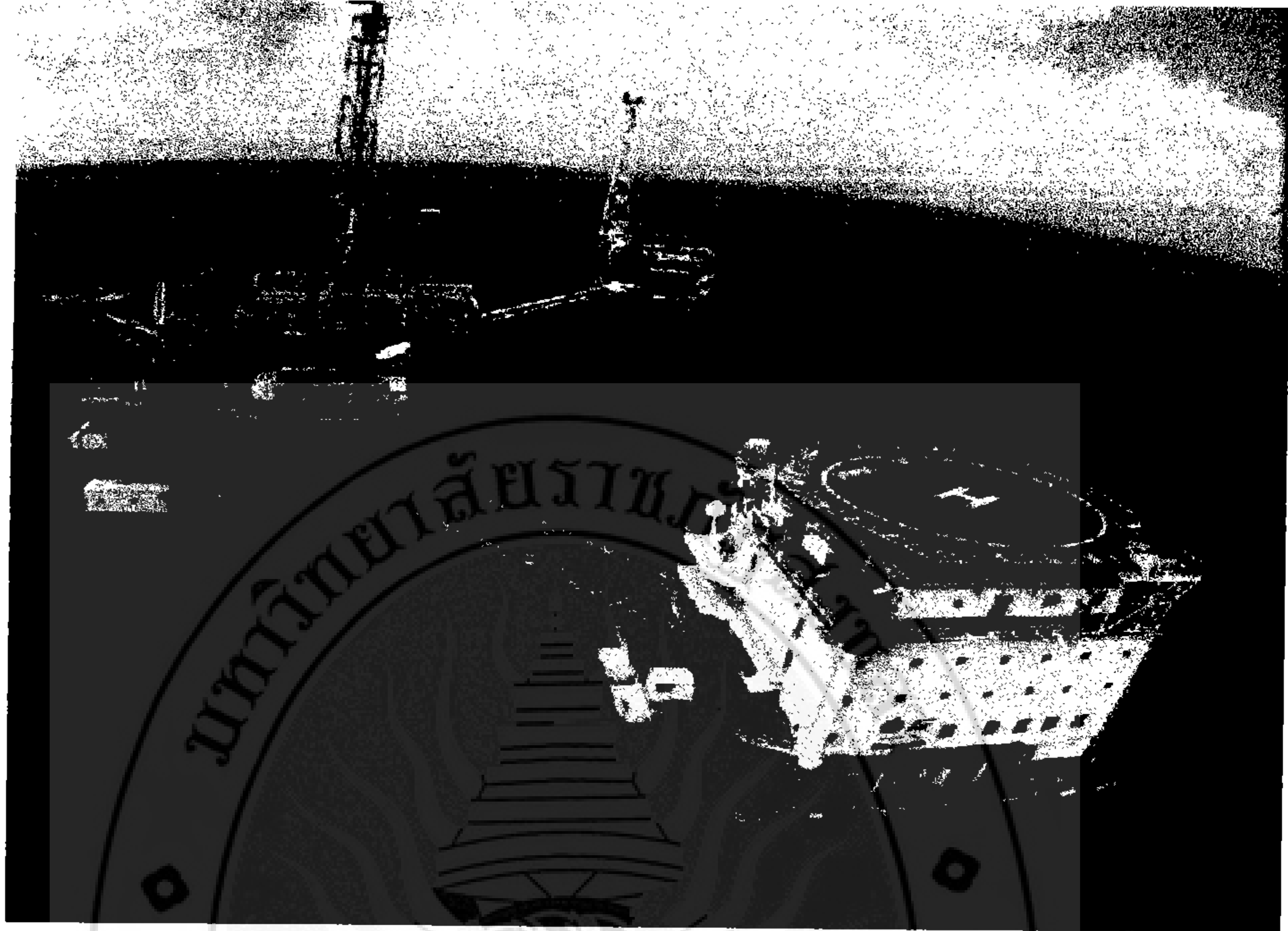
#### 9. การคุ้มครองความปลอดภัยแทนผลิตภัณฑ์ธรรมชาติและปิโตรเลียมในทะเลอ่าวไทย

ปัจจุบันพื้นที่ทะเลอ่าวไทยมีแทนผลิตภัณฑ์ธรรมชาติและปิโตรเลียมในอ่าวไทย จำนวนทั้งสิ้น 154 แท่น มีอัตราการผลิตอยู่ที่ประมาณ 2,000 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน (ที่มา : บริษัทยูโนแคลไทยแลนด์จำกัด, 2548) ปิโตรเลียมที่ผลิตได้มีทั้ง เป็นน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติและก๊าซธรรมชาติเหลว ซึ่งปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้เหล่านี้ นับว่าเป็นพลังงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ โดยในปัจจุบันประเทศไทยได้ใช้ก๊าซธรรมชาติ และปิโตรเลียมสำหรับเป็นพลังงานในรูปแบบต่าง ๆ เทียบเป็นปริมาณน้ำมันดิบประมาณ 1 ล้านบาร์เรลต่อเดือน ในจำนวนนี้ประมาณร้อยละ 30-35 เป็นพลังงานจากปิโตรเลียมที่ผลิตได้ในประเทศจากแทนผลิตภัณฑ์และปิโตรเลียมในทะเลอ่าวไทย ซึ่งทำให้สามารถประหยัดเงินตรา สำหรับการนำเข้าปิโตรเลียมได้ไม่น้อยกว่า 4,000 ล้านบาทต่อเดือน

ก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้จากอ่าวไทยในปัจจุบัน จะนำไปใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าคิดเป็นปริมาณร้อยละ 44 ของระบบการผลิตไฟฟ้าทั้งประเทศ ใช้ใน โรงงานอุตสาหกรรม ใช้ใน โรงงานปิโตรเคมี ฯลฯ โดยก๊าซธรรมชาติเหล่านี้จะถูกส่งไปตามระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ใต้ทะเล โดยจะไปขึ้นฝั่งที่อำเภอมาบตาพุด จังหวัดระยอง และที่อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนั้นแทนผลิต/ขุดเจาะก๊าซธรรมชาติและปิโตรเลียม และระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยจึงนับว่าเป็นแหล่งผลิตพลังงาน และเป็นผลประโยชน์ของชาติทางทะเลที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตามแทนผลิตก๊าซธรรมชาติ เหล่านี้ ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากฝั่ง จึงเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงที่ง่ายต่อการถูกก่อวินาศกรรม จากกลุ่มก่อการร้ายสากลหรือกลุ่มก่อความไม่สงบในประเทศได้ หากไม่มีมาตรการป้องกัน รักษาความมั่นคงปลอดภัยต่อแทนผลิตก๊าซธรรมชาติที่ดีพอ

นับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์การก่อวินาศกรรมตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ในสหรัฐอเมริกา เมื่อ 11 กันยายน 2544 เป็นต้นมา สถานการณ์การก่อการร้ายได้แพร่ขยายไปยังประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะประเทศที่เป็นพันธมิตรกับสหรัฐอเมริกา สำหรับในประเทศไทยแม้ว่าอาจมิใช่เป้าหมายที่สำคัญของการก่อการร้ายสากลโดยตรง แต่อย่างไรก็ตามสถานการณ์การก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เริ่มรุนแรงตั้งแต่เดือนมกราคม 2547 เป็นต้นมา สถานการณ์การก่อการร้ายได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบันมีการลอบวางวัตถุระเบิดตามสถานที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในพื้นที่ชุมนุมชน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ สามารถจะดำเนินการใด ๆ ก็ได้ที่ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน นอกจากนี้แล้วยังมีข้อมูลข่าวสารอยู่เสมอ ๆ ว่ามีแนวร่วมกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบจากภายนอกประเทศแอบลักลอบเดินทางมาจากประเทศใกล้เคียงและใช้พื้นที่ทางทะเลเป็นเส้นทางในการแทรกซึม รวมทั้งอาจมีการลักลอบลำเลียงอาวุธขึ้นสู่ฝั่งเพื่อการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นแทนผลิตก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก อาจตกเป็นเป้าหมายในการก่อการร้ายหรือก่อวินาศกรรมเพื่อสร้างสถานการณ์ ความปั่นป่วน วุ่นวายภายในประเทศ อันจะมีผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองภายในประเทศ จากกลุ่มก่อความไม่สงบเหล่านี้ตามมา





ภาพที่ 4.6 แท่นผลิตก๊าซธรรมชาติในทะเลอ่าวไทย

ที่มา : บริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยจำกัด (มหาชน), 2548

สรุป จากสภาพปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ ปัญหา สาเหตุและผลกระทบของ ปัญหาต่อผลประโยชน์และความมั่นคงของชาติทางทะเลที่สำคัญ ได้ตามตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงสรุปปัญหา สาเหตุของปัญหาและผลกระทบผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

ปัญหา	สาเหตุของปัญหา	ผลกระทบ
1. ปัญหาพื้นที่เหลื่อมทับทางทะเล	- อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้กำหนดอาณาเขตทางทะเล โดยกำหนดขอบเขตของเขตเศรษฐกิจจำเพาะเป็น 200 ไมล์ทะเล จากเส้นฐานซึ่งภายในขอบเขตนี้รัฐชายฝั่งมีสิทธิอธิปไตยในการสำรวจ การแสวงหาประโยชน์ การอนุรักษ์ และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	1. ทำให้เกิดพื้นที่เหลื่อมทับ หรือพื้นที่ทับซ้อนกัน 2. มีการอ้างกรรมสิทธิ์และแย่งชิงผลประโยชน์ของชาติในพื้นที่เหลื่อมทับ 3. เกิดการกระทบกระทั่งหรือการเผชิญหน้ากันระหว่างกองกำลังของชาติที่ปกป้องผลประโยชน์ของชาติ
2. ปัญหาการกระทำอันเป็นโจรสลัด	1. โจรสลัดเป็นอาชีพของกลุ่มบุคคลหรือกลุ่มองค์กร ที่กระทำการในน่านน้ำ ทะเลหรือมหาสมุทร 2. หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลความสงบเรียบร้อย ดูแลไม่ทั่วถึง หรือไม่มีขีดความสามารถ ประสิทธิภาพ มาตรการที่ตีพอ 3. ขาดการประสานงาน การบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. เกิดความสูญเสียทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง 2. ทำให้ผู้ประกอบการนักลงทุนขาดความเชื่อมั่นในหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลป้องกัน รักษาความสงบเรียบร้อยในน่านน้ำของชาติ
3. ปัญหาการกระทำผิดกฎหมายของเรือประมงไทย	1. เรือประมงไทยมีศักยภาพในการทำประมงสูง 2. จำนวนเรือประมงไทยมีจำนวนมากทำให้การทำประมงเกินศักยภาพ 3. พื้นที่การทำประมงลดลงอันเนื่องมาจากการประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศต่าง ๆ เป็น 200 ไมล์ทะเลซึ่งทำให้เกิดพื้นที่เหลื่อมทับกัน 4. ผู้ประกอบการประมงขาดจิตสำนึก คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตน โดยการจับสัตว์น้ำไม่เลือกขนาด และฤดูทำให้สัตว์น้ำไม่สามารถขยายพันธุ์และเจริญพันธุ์ได้ทันและเพียงพอต่อความต้องการ	1. ปริมาณสัตว์น้ำลดลงอย่างรวดเร็วและมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ 2. เรือประมงไทยลักลอบเข้าไปทำการประมงในน่านน้ำของประเทศเพื่อนบ้าน และถูกจับกุมบ่อยครั้งอยู่เสมอ การคุ้มครองเรือประมงไทย ทำให้เกิดปัญหาการเผชิญหน้ากับกำลังของประเทศเพื่อนบ้าน



ตารางที่ 4.5 แสดงสรุปปัญหา สาเหตุของปัญหาและผลกระทบ (ต่อ)

ปัญหา	สาเหตุของปัญหา	ผลกระทบ
4. ปัญหาการลักลอบนำเข้าและค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ไม่ผ่านพิธีการทางศุลกากร	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศมีราคาสูงเมื่อเทียบกับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศเพื่อนบ้านที่มีราคาถูกกว่ามาก เช่น มาเลเซีย และราคาน้ำมันในตลาดโลกมีการปรับราคาสูงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง</li> <li>2. ผู้กระทำการพยายามใช้ช่องว่างของกฎหมายในการดำเนินการ</li> <li>3. ทะเลมีความกว้างใหญ่ ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตรวจตรา ควบคุม ดูแลได้อย่างทั่วถึง</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. สภาพเศรษฐกิจที่ถดถอย ทำให้เกิดแรงจูงใจในการกระทำความผิด</li> <li>2. รัฐต้องสูญเสียผลประโยชน์จากรายได้ภาษีอากรเป็นจำนวนมากในแต่ละปี</li> </ol>
5. ปัญหาการหลบหนีเข้าเมืองของแรงงานต่างด้าวและการใช้แรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ความต้องการแรงงานของธุรกิจบางประเภทเช่น เป็นลูกเรือประมง และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง จากการทำประมงซึ่งขาดแคลนแรงงานเนื่องจากคนไทยไม่นิยม</li> <li>2. แรงงานต่างด้าวมีราคาถูกเมื่อเทียบกับแรงงานไทย จึงมีขบวนการลักลอบนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศเป็นจำนวนมากในแต่ละปี</li> <li>3. การบังคับใช้กฎหมายกับแรงงานต่างด้าวไม่เข้มงวดและรุนแรง</li> <li>4. รัฐมีท่าทีผ่อนปรนกับแรงงานต่างด้าวมาโดยตลอด</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. แรงงานต่างด้าวแย่งอาชีพแรงงานไทยเป็นจำนวนมาก</li> <li>2. เกิดอาชญากรรมรุนแรงจากแรงงานต่างด้าวและไม่สามารถจับกุมมาดำเนินคดีได้อยู่เสมอ</li> <li>3. แรงงานต่างด้าวอาจนำโรคติดต่อจากภายนอกเข้ามาแพร่ระบาดในประเทศ</li> <li>4. มีผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ</li> </ol>
6. ปัญหาการลักลอบค้าและลำเลียงยาเสพติดทางทะเล	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. แรงจูงใจในเรื่องรายได้จากการลักลอบค้าและลำเลียงยาเสพติดที่สูง</li> <li>2. พื้นที่ทางทะเลมีอาณาเขตกว้างใหญ่ยากต่อการถูกตรวจพบจากเจ้าหน้าที่</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. พิษภัยจากยาเสพติดทำให้คุณภาพชีวิตของประชากรที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับด้อยคุณภาพ</li> <li>2. เป็นปัญหาทางด้านสังคมเป็นส่วนรวม</li> </ol>
7. ปัญหาการลักลอบค้าและลำเลียงอาวุธทางทะเล	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. กลุ่มอิทธิพลหรือกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบมีความต้องการอาวุธเพื่อนำไปใช้ในการก่อเหตุร้ายหรือก่ออาชญากรรม</li> <li>2. การลักลอบค้าและลำเลียงอาวุธทางบกมีความเสี่ยงสูงที่จะถูกตรวจพบและถูกจับกุม พื้นที่ทางทะเลเป็นพื้นที่กว้างขวางเจ้าหน้าที่ตรวจพบได้ยาก จึงเป็นพื้นที่เป้าหมายของกลุ่มผู้กระทำความผิด</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน</li> <li>2. ปัญหาอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น</li> <li>3. มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ</li> </ol>

ตารางที่ 4.5 แสดงสรุปปัญหา สาเหตุของปัญหาและผลกระทบ (ต่อ)

ปัญหา	สาเหตุของปัญหา	ผลกระทบ
8. ปัญหาการรुक้า น่านน้ำของเรือประมง เวียดนามเพื่อลักลอบ เข้ามาทำการประมง หรือเพื่อการ ดำเนินการ อื่น ๆ เช่น การดำเนินการ ด้านการข่าว เป็นต้น	- การบังคับใช้กฎหมายตามอนุสัญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยกฎหมายทะเลค.ศ.1982 ว่าด้วยการกำหนด อาณาเขตทางทะเลของไทยไม่เข้มงวด - การคำนึงถึงผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศหากดำเนินมาตรการอย่างเข้มงวด	1. ทรัพยากรธรรมชาติในทะเล ประเภทสัตว์น้ำซึ่งเป็น ผลประโยชน์ของชาติในทะเล ต้องสูญเสียไป 2. ด้านความมั่นคง เนื่องจาก เรือประมงเวียดนามเหล่านี้ อาจเป็นเรือหาข่าวทางทะเล ของทางการเวียดนาม
9. ปัญหาการคุ้มครอง ความปลอดภัยต่อ แท่นผลิตก๊าซ ธรรมชาติและ ปิโตรเลียมในทะเล อ่าวไทย	- ปัญหาการก่อการร้ายสากลและปัญหาการก่อ ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	1. หากแท่นผลิตก๊าซธรรมชาติ และปิโตรเลียมในอ่าวไทย ถูกยึดครองโดยกลุ่มก่อการร้าย สากลหรือถูกก่อวินาศกรรม ไม่ว่ากรณีใด ๆ จะเป็นผลเสีย ต่อเศรษฐกิจของชาติอย่าง ใหญ่หลวง 2. ต่างชาติและนักลงทุนจาก ต่างประเทศจะขาดความเชื่อมั่น ต่อประสิทธิภาพการป้องกัน คุ้มครอง ความปลอดภัยของ หน่วยงานที่มีหน้าที่ รับผิดชอบโดยตรง



## บทบาทขององค์กรภาครัฐ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

การรักษาผลประโยชน์ของชาติในทะเลมีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายภารกิจ อำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบทั้งด้านความมั่นคง การรักษากฎหมายในทะเลรวมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในทะเล ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายให้อำนาจและตามลักษณะของงาน (Job Description) ที่แตกต่างกันออกไป ทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล คือ สภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ในทะเลโดยตรง เช่น กองทัพเรือ กองตำรวจน้ำ กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมศุลกากร และกรมประมง รวมทั้งหน่วยงานที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในทะเลโดยตรงแต่มีส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรทางด้านกฎหมาย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น สำหรับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานหลักที่สำคัญได้แก่

1. สภาความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีในกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ และเสนอแนะนโยบายเพื่อแก้ปัญหาทางด้านความมั่นคงทุกด้าน รวมทั้งผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (เอกสารกองทัพเรือ 2539 - 2540 : 45)
2. กองตำรวจน้ำ มีหน้าที่ในการปราบปรามการกระทำผิดทางอาญา การกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากร การประมง การตรวจคนเข้าเมือง และการเดินเรือในน่านน้ำไทย
  - 2.1 พระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2539 ได้กำหนดให้ กองตำรวจน้ำ มีอำนาจหน้าที่
    - 2.1.1 รักษาความสงบเรียบร้อยป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดอาญาทั้งหลายในน่านน้ำไทยท่าเรือ ชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นอาณาเขตของประเทศไทย รวมทั้งเขตเศรษฐกิจจำเพาะและทะเลหลวงเฉพาะเรือไทย และในเขตอำนาจการรับผิดชอบอื่น ๆ
    - 2.1.2 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย
  - 2.2 ระเบียบกรมตำรวจว่าด้วยกำหนดหน้าที่การงานในราชการกรมตำรวจ พ.ศ. 2532 กำหนดให้ กองตำรวจน้ำ มีหน้าที่เกี่ยวกับ การปราบปรามผู้กระทำผิดทางอาญา และเฉพาะอย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากร การประมง คนเข้าเมือง การเดินเรือในน่านน้ำไทย

สำรวจและห้ามกักกันข้าว ควบคุมเครื่องอุปโภคบริโภค และของอื่น ๆ ในภาวะคับขัน การส่งออกนอก และการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า รักษาสวัสดิภาพในน่านน้ำไทย ในท่าเรือ ชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นอาณาเขตของประเทศไทย และในทะเลหลวงเฉพาะเรือไทย รวมทั้งรักษาความปลอดภัยพระบรมราชจักรีวงศ์ และบุคคลสำคัญทางน้ำ ค้นหาและช่วยเหลืออากาศยาน และประสบภัยทางทะเล รักษาทรัพยากรและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รักษาอธิปไตย และความมั่นคงของชาติทางทะเล แม่น้ำโขง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตรวจหรือตรวจร่วมกับกำลังทหารบริเวณชายแดน และเสริมกำลังให้กับ กองทัพบก และกองทัพเรือในยามไม่ปกติ

3. กรมศุลกากร มีภารกิจหลักคือจัดเก็บภาษีอากรจากของที่นำเข้ามาในและส่งออกป็นออก ราชอาณาจักรเพื่อนำไปพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและดูแลป้องกัน ปรามปรามการลักลอบหนีศุลกากร เพื่อให้การจัดเก็บภาษีอากรเป็นไปตามเป้าหมายและเกิดความ เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการที่สุจริต

ในปัจจุบันกรมศุลกากรได้รับบทบาทและหน้าที่จากเดิมที่เน้นการจัดเก็บภาษีอากรจาก ของที่นำเข้ามาในและส่งออกป็นออกราชอาณาจักร มาเป็นการมุ่งเน้นที่จะพัฒนาส่งเสริมด้านการค้าระหว่าง ประเทศและการส่งออกของไทยที่มีศักยภาพ ในการแข่งขันกับตลาดการค้าของโลกได้

4. กรมประมง เป็นหน่วยงานของรัฐที่ทำการศึกษาค้นคว้า สำรวจ วิจัย วิเคราะห์ ทดลอง ด้านวิชาการทุกสาขาวิชาการของประมงตลอดจนทำการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาอาชีพที่เกี่ยวกับการ ประมงของประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

4.1 ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการ พระราชบัญญัติประมง พ.ศ. 2490 กฎหมายว่า ด้วยการสงวน และคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติปีพ.ศ.2535 กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายพ.ศ.2535 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.2 ศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทดลอง และด้านวิชาการประมงทุกสาขา

4.3 สำรวจ วิเคราะห์ วิจัย แหล่งทำการประมงในน่านน้ำต่างประเทศ และดำเนินการ เกี่ยวกับการทำการประมงร่วมกับประเทศอื่น ๆ

4.4 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกี่ยวกับการประมง

4.5 ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมประมง หรือตามที่ กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย



5. กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาระบบการขนส่งทางน้ำและการพาณิชยนาวีให้มีการเชื่อมต่อกับระบบการขนส่งอื่น ๆ ทั้งการขนส่งผู้โดยสาร และสินค้า ท่าเรือ อุโมงค์เรือ กองเรือไทย และกิจการเกี่ยวเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว ทั่วถึง และปลอดภัย ตลอดจนการสนับสนุนภาคการส่งออกให้มีความเข้มแข็ง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

5.1 ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วย เรือไทย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันเรือโดนกัน กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชยนาวี และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

5.2 ศึกษา และวิเคราะห์เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางน้ำ

5.3 ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายระบบการขนส่งทางน้ำและการพาณิชยนาวี

5.4 ดำเนินการจัดระเบียบการขนส่งทางน้ำและกิจการพาณิชยนาวี

5.5 ร่วมมือและประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในด้านการขนส่งทางน้ำ การพาณิชยนาวี และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศ

5.6 ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

6. กองทัพเรือ มีภารกิจในการป้องกันประเทศจากภัยคุกคามทางทะเล คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล การช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติต่าง ๆ และกิจอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล การป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายในทะเล ตามที่เจ้าหน้าที่ทหารเรือได้รับมอบอำนาจให้เป็นเจ้าหน้าที่กฎหมายจำนวน 29 ฉบับ

กองทัพเรือ มีความพร้อมในการรักษากฎหมาย และผลประโยชน์ของชาติทางทะเลค่อนข้างมาก ทั้งด้านองค์บุคคล องค์วัตถุ ระบบการบริหารงาน และพร้อมที่จะปฏิบัติภารกิจในด้านต่าง ๆ ที่รับผิดชอบได้ตลอด 24 ชั่วโมง อย่างไรก็ตามแม้ว่ากองทัพเรือจะมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ค่อนข้างมาก แต่ก็ยังมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ที่สำคัญคือปัญหาด้านการข่าว และด้านกฎหมายที่ไม่สามารถกระทำตามกฎหมายได้อย่างแท้จริง (เอกสารกองทัพเรือ, 2539 - 2540 :31) รวมทั้งงบประมาณที่ได้รับอย่างจำกัดในแต่ละปี

7. หน่วยงานอื่น ๆ นอกจากหน่วยงานหลักที่ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบทางทะเลที่สำคัญดังกล่าวแล้ว ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนหรือบทบาทสำคัญในการพัฒนาเกาะกระอึกองค์กรหนึ่ง

ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ทั่วไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายคือ พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

ตารางที่ 4.6 แสดงสรุปบทบาทขององค์กรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการพัฒนาเกาะกระ

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่	การมีส่วนร่วมในการพัฒนา
1. สภาความมั่นคงแห่งชาติ	- เป็นที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีในกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ และเสนอแนะนโยบายเพื่อแก้ปัญหาทางด้านความมั่นคงทุกด้านรวมทั้งผลประโยชน์ของชาติทางทะเล	- ในฐานะที่เป็นหน่วยที่กำหนดเสนอแนะนโยบายด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติและด้านผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
2. กองตำรวจน้ำ	- การปราบปรามผู้กระทำความผิดทางอาญา และเฉพาะอย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับกฎหมายศุลกากร การประมง คนเข้าเมือง การเดินเรือในน่านน้ำไทย สํารวจและห้ามกักกันข้าว ควบคุมเครื่องอุปโภคบริโภค และของอื่น ๆ ในภาวะคับขัน การส่งออกนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า รักษาสวัสดิภาพในน่านน้ำไทย ในท่าเรือชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นอาณาเขตของประเทศไทย และในทะเลหลวง เฉพาะเรือไทย รวมทั้งรักษาความปลอดภัยพระบรมราชจักรีวงศ์ และบุคคลสำคัญทางน้ำ ค้นหาและช่วยเหลือ อากาศยาน และประสภภัยทางทะเล รักษาทรัพยากรและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รักษาอธิปไตย และความมั่นคงของชาติทางทะเล แม่น้ำโขง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตรวจหรือตรวจร่วมกับกำลังทหารบริเวณชายแดน และเสริมกำลังให้กับกองทัพบก และกองทัพเรือในยามไม่ปกติ	- ในฐานะที่กองตำรวจน้ำเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายต่าง ๆ ในทะเล ซึ่งเกาะกระ มีพื้นที่ตั้งในทะเลซึ่งตำรวจน้ำจึงมีหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในด้านต่าง ๆ
3. กรมศุลกากร	- พัฒนาส่งเสริมด้านการค้าระหว่างประเทศและการส่งออกของไทยที่มีศักยภาพ ในการแข่งขันกับตลาดการค้าของโลกได้	- ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ป้องกันปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายศุลกากรทั้งทางบก และในทะเล
	- ดูแลป้องกัน ปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากร เพื่อให้การจัดเก็บภาษีอากรเป็นไปตามเป้าหมายและเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการที่สุจริต	



ตารางที่ 4.6 แสดงสรุปบทบาทขององค์กรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการพัฒนาเกาะกระ (ต่อ)

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่	การมีส่วนร่วมในการพัฒนา
4. กรมประมง	<p>4.1 ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการพระราชบัญญัติประมง พ.ศ. 2490 กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>4.2 ศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทดลอง และด้านวิชาการ ประมง ทุกสาขา</p> <p>4.3 สำรวจ วิเคราะห์ วิจัย แหล่งทำการประมงในน่านน้ำต่างประเทศ และดำเนินการเกี่ยวกับการทำการประมงร่วมกับประเทศอื่น ๆ</p> <p>4.4 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกี่ยวกับการประมง</p>	- ในฐานะที่เป็นหน่วยดูแล ป้องกัน การกระทำผิดตาม พ.ร.บ.ประมง การสงวน และคุ้มครองสัตว์ รวมทั้งการอนุรักษ์และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
5. กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี	<p>5.1 ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย กฎหมายว่าด้วย เรือไทย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันเรือโดนกัน กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชยนาวี และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง</p> <p>5.2 ศึกษา และวิเคราะห์เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งทางน้ำ</p> <p>5.3 ส่งเสริมและพัฒนาเรือข่ายระบบการขนส่งทางน้ำ และการพาณิชยนาวี</p> <p>5.4 ดำเนินการจัดระเบียบการขนส่งทางน้ำและกิจการพาณิชยนาวี</p> <p>5.5 ร่วมมือและประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในด้านการขนส่งทางน้ำ การพาณิชยนาวี และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศ</p> <p>5.6 ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย</p>	- ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมาย การเดินเรือ และดูแลการใช้เรือ

ตารางที่ 4.6 แสดงสรุปบทบาทขององค์กรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการพัฒนาเกาะกระ (ต่อ)

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่	การมีส่วนร่วมในการพัฒนา
6. กองทัพเรือ	- ปกป้อง รักษาเอกราช และอธิปไตยของชาติทางทะเล ผลประโยชน์ของชาติในทะเล ป้องกันและปราบปราม การกระทำผิดกฎหมายในทะเลตาม พ.ร.บ.ให้อำนาจ ทหารเรือปราบปรามการทำความผิดบางอย่าง ทางทะเล พ.ศ.2490 และที่แก้ไขเพิ่มเติมรวม 29 ฉบับ	- ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ ความมั่นคง การรักษาผลประโยชน์ ของชาติทางทะเล การป้องกัน และปราบปรามการกระทำผิด กฎหมายในทะเลตามที่กฎหมาย กำหนด รวมทั้งการที่กองทัพเรือ เป็นหน่วยปกครอง ดูแล รับผิดชอบเกาะกระ จึงมีส่วน สำคัญอย่างมากในการพัฒนา เกาะกระในด้านต่าง ๆ
7. องค์กรบริหาร ส่วนตำบล ปากพนัง ฝั่งตะวันออก	- พัฒนาคำบดทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม	- ในฐานะที่เกาะกระตั้งอยู่ในเขต องค์กรบริหารส่วนตำบลปากพนัง ฝั่งตะวันออก

สรุป องค์กรภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องดังกล่าว นับว่าเป็นหน่วย หรือองค์กรหลักที่เกี่ยวข้องและมีบทบาทต่อการพัฒนาเกาะกระในด้านต่าง ๆ ทั้งการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับ ความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล การดูแลความสงบเรียบร้อย การป้องกันและปราบปราม การกระทำผิดกฎหมายในทะเล การเดินเรือ การอนุรักษ์และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในทะเล